НПЗ52
4
Н К-Тат. – лс
1-15

Bytyn dynja proletarlarь birleşiniz

QARЬNLЬQ SOSJALIZM JOLЬNDA

Emek qьzьl bajraq ordeni ile mukafatlanoqan
REBIA BEKIROVA

№ 4 (13)
— APREL—1933 —

VKP(b) QЬRЬM OBLAST KOMITETI
ORGANЬ „JANЬ DYNJA" NEŞRIJATЬ

Her bir rajon şeher partija komiteleri janlarьndaki qadьnlar sektorlarь zurnalьmьzьn aktiv darqatuvçьsь, oqutuvçьsь ve massanь onьn etrafьna moblize etiçi jardьmçьlar olmalьdьrlar.

Köj medenij quvveti— oçalar dokturlar oquv evleri mudirleri zurnalьmьzь keniş savxoz, kolxoz, maşina-traktor stansijalarь qadьnlarьna daha zijade jaqьn ketirmek icyn calьşmaqa borçlьdьrlar.

„Qadьnlьq sotsijalizm jolьnda!“ zurnalь etrafьna keniş udarnik— qadьnlar massasьnь toplamaqa borçlьdьr. Her bir oqur, jazar qadьnlar (az bilgili olsada) zurnalьmьzqa jazmalь.

Bytyn işçi-kolxozçь ve diger emekdar qadьn ve qьzlarь, bytyn xaberçiler zurnalьmьzьn eң faal, eң aktiv jazьçьlarь olmaqa borçlьdьrlar.

Daha jazub başlamaqanlar, „jazmaqa, bilmejim ne jazajьm“ kibi dyşynçelerden vaz kecmelidirler. „Qadьnlar sotsjalizm jolьnda“ zurnalь her bir emekdar qadьn ve qьzqa jardьm eteçek, jazь texnikasьnь egreteçekdir. Biz MTS, savxoz, predprijatije, işçi qadьnlarь, kolxozçь ve emekdar qadьnlarnьn, oçapceler, talebelerniң xaber maqale ve diger parcalarьnь beklejmiz.

Pionerler! Bu zurnalnь ana ve apterinizge oqu, anlatьnьz.Onlarьn zurnalqa abune jazьlmalarь icyn keniş anlatuv işleri alьb barьnьz. Zurnalqa jazьb turmalarь icyn her kyn jardьm etiniz.

Sovxoz maşina-traktor stansijalarь işçi qadьnlarь kolxozçь ve emekdar qadьn arqadaşlar! „Qadьnlar Sotsijalizm jolьnda!“ zurnalь doqrьsьnda kendi fikirlerinizi jazьnьz. Ileride nasьl maqaleler jazajьq.

Adresimiz: Aqmesçid, pocta qutusь № 234 „Qadьnlar sotsijalizm jolьnda!“ zurnalь idaresine.

Bytyn dynja proletarlarь birleşiniz

QADЬNLЬQ jolunda!

VKP(b) QЬRЬM OBLAST KOMITETINIŊ ORGANЬ

№4(13)

AJDA BIR KERRE CЬQAR IŞCI-KOLXOZÇЬ QADЬNLAR ŻURNALЬ

П.Б. в Лнгр.
Ц. 1933 г.
Акт №475

Fedakarane ve udarnьj işleri icyn EŊ JYKSEK MYKAFAT

Bejnelmilel kommunist qadьnlar kyni—8 martnьŋ jigirmi jьlьqь mynasebetile, SSSR Merkezij Içra Komitetiniŋ prezidiumь, işçi ve kөjli qadьnlarnь kommunistçe terbije etyv sahasьnda fedakarane suretde calьşdьqlarь icyn; rehberij işler, fabrik, zavod, kolxoz udarniklerinden, ileri ketgen 23 qadьn arqadaşnь LENIN ORDENI ve 37 qadьn arqadaşnь ve „Rabotnitsa" zurnalьnь SSSR SAJUZЬ EMEK QЬZЬL-BAJRAQ ORDENI ile mykafatladь.

Bu, eŋ jyksek bахşьş ile mukafatlanqanlar, udarniklernin eŋ eji udarnikleri arasьnda — KLARASETKIN, KRUPSKAJA NADJEŻDA, KALANTAJ, NIKOLAJEVA, ŞABUROVA, ARTUXINA, ve diger arqadaşlar ve ajnь halda, bizim Qьrьm çymhyrijetinden Qьrьm oblast partija komitetiniŋ qadьnlar sektorь mydiresi ve bizim zurnalnьŋ redaktorlьq hej'eti a'zasь BEKIROVA REBIA arqadaş da bardьr.

* * *

MOSKVA, KREML, 27. (Өz xususij vekilimizden) SSSR Merkezij Içra Komitetiniŋ prezidiumьnьŋ bu oturьşь daha zijade çanlь, daha zijade gyrdeli. Savet hakimijetiniŋ sarsьlmaz rehberleri — prezidium a'zalarьndan başqa, myşavere zalьnь amelij işlerde, sotsialist fabrik zavodlarьnda, kolxozlarьnda calьşqan eŋ eji udarniklernin ileri ketgen udarnikleri toplanqan, kendi barlьqlarьnь kөstereler.

Oktabr inqilabьnьŋ ateşli qasьrqasь, pomeşcik ve kapitalist hakimijetiniŋ cyryk temellerini devirdi. Grazdan çenki oçaqьnda esirlik qurumьnь muhafaza etiçiler ordularьnьŋ qaldьqlarь jaqьldь ve mahv etildiler. Sotsialist japьçьlьqьnьŋ janь, emsalsьz ve qahramanane vaqtь keldi. Bizim emegimiz, namus işine, şan işine, jigitlik işine ve qahramanlьq işine cevrildi. Bu emekde, Savetler Birligi ve bu çymleden Şarq çymhyrijetleri işçi ve kөjli qadьnlarь şerefli bir jer işqal eteler. Onlar—aktif sotsializm japьçьlarь—xalq xozajstvasьnьŋ bytyn sahalarьnda qavij suretde jerleşdiler.

Bu kyn... Kecen kynniŋ eki qat zulumьnen өzile kelgen Şarq emekdar qadьnlarь—Uzbek, Burjat, Tatar, Gruzin, Tyrkmen, Başqьrd, Qьrqьz, Qazaq qadьnlarь—serbest, hur Savetler Sajuzьnda kendi udarnьj işleri icyn eŋ byjyk bахşьş ile mukafatlanalar. Mьna bizge, byjyk quvvet—qadьnlar kitlesine savet hakimijetinin bergen ehemmijeti, Lenin millij sejasetiniŋ neticelerini kөstergen şanlь ve çanlь deliller....

Bu kyn... Byjyk oktabr inqilabьna qadar podpolja şaraitьnda padişah hykymetini ve qurumьnь devirmek icyn bөlşevik partijasь sьralarьnda calьşa kelgen **Krupskaja, Klaratsetkinler,** inqilabnьŋ ilk kynlerinden başlab proletar diktaturasь oqurьnda, grazdan çenki akoplarьnda kyreşgen **Nikolajevalar** ve nihajet inqilab dalqalarьnda doqqan kommunist partijasь ve Lenin komsomolь sьralarьnda leninçe terbijelenerek japьçьlьq frontlarьmьzda iş nymyneleri kөstergen **Skoboleva, Smirnova, Işimbajeva, Bekirovalar**—kibi yc nesil—Lenin, ve Emek Qьzьl Baj-

Rebia Bekirova arqadaş.

raq Ordeni ile mykafatlanalar... Lakin mykafatlanqan qahramanlardaki ruh köterinligi şevq ve qajret, ilerideki vazifelerge olan entuziazm; onlar arasьndaki jaş çehetinden olqan ferqni ortadan sile.

Merkezij Içra Komitetinin reisi Savetler Birliginin starostasь **Kalinin** arqadaş öz başlanqьc nutqьndan sonra, birinçi mykafat, **Lenin Ordenini** Krupskajaqa teslim eterken, bytyn iştirakçiler ajaqqa qalqaraq devamlь, şiddetli el cьrpmalarь ile qarşьladьlar.

Krupskaja arqadaş Ordenni alaraq şu sözlerni söjledi:

— Bu kyn savet hakimijeti işçi ve köjli qadьnlarь arasьnda calьşьb kelgen ve calьşmaqda olqan qadьnlarnь Ordenler ile mykafatladьqь vaqьt her birimiz nasьl etyb ileride de işimizni kenişletmek, derinleşdirmekni dyşynemiz. Biz hepimiz qadьnlar arasьnda calьşuv haqqьnda Leninnin söjlegen sözlerini xatьrlaj, biz hepimiz Stalin arqadaşnьn bytyn Sajuz kolxoznikler-udarnikler sijezdinde kolxoznitsalar arasьnda calьşuv doqurьsьndaki sözlerini bytyn barlьqьmьz ile benimseb jaşamaqdamьz. Biz, bytyn quvvetimizni, qadьnlьqnьn sotsializm japьçьlьqьnьn fa'al iştirakçileri olmalarь ve ömyrnin jaşavnьnögge syrgen vazifelerini jerine ketire bilmeleri icyn jardьmqa doqrь ceviremiz.

Ordenler ile mykafatlandьrьlqanlardan Nikolajeva, Kydelli, Skobeleva, Korpusnova Mjalova, Levcenko, Bacenkova arqadaşlar nutq söjlediler. Emek Qьzьl Bajraq Ordeni ile mykafatlandьrьlqan Bekirova Rebia arqadaş Kaleninden mykafatnь alьrken:

— „Men proletar inqilabьnьn dalqalarь ile doqdьm, savet çymhyrijetindeösdim, meni kommunist partijasь ve Lenin komsomolь terbijeledi. Qadьnlarnьn azadlьqь oqurьnda Podpoljadan başlab calьşьb kelgen ve maqsadlarьna nail olqan bolşevickalar ile beraber menim işime de qьjmet kesilerek mykafatlandьrьlqanlar çedveline kecgenimden coq memnynim. Men özim tatar qadьnьm. Bytyn emekdar tatar qadьnlarь inqilabdan evel eki qat ezilmekde ediler. Şimdi savet hykymetinin tahti idaresinde; kommunist partijasьnьn Lenin millij sejasetini doqrь ömyrge keciryv sajesinde; tatar qadьnlarь da erler ile beraber sotsializm japьçьlarьnьn udarçьlarь sьralarьna kecerek istihsal ve kolxozlarьmьzda aktif suretde calьşmaqdalar. Men mykafatnь alьrken, qadьnlьqnь kapitalizmanьn qalьmtьqlarьnьn te'siri altьndan bir tamam qurtaruvda daha byjyk muvaffaqijetlerge malik olmaqnь ögime vazife olaraq qojam"—dedi.

Mykafatlar taqdim etilib tamamlanqan son Kalinin arqadaş:

— Bygyngi kyn, bytyn dynja emekdar qadьnlarь öginde, Savetler çymhyrijetinde sotsializm japьçьlarь olqan, jolbaşçьlьq işlerde calьşqan qadьnlarnьn, qadьn vozdlarnьn, qadьndan teşkilatçьlarnьn sьralarь kynden-kynge ösgenini köstere. Sizin bахtьnьzqa tyşgen bu bахşьşlarqa daha coq lajьqlь qadьnlarnьn olqanьna menim şybhem joq, dedi ve devam eterek—böjle byjyk bir kynde sizlerni tebrik eterek bytyn Savet Çymhyrijetinin emekdar qadьnlarьnьn sotsializm japьçьlьqьna daha byjyk entuziazm ile iştirak eteçeklerine işanmaqa mysaade etiniz. Alqan mykafatlarьnьz ileride ögimizde turqan kyreşlerde siznin energijanьznь artdьraçaqьna, quvvetinizni qavileşdireçegine işanmaqa mysa-

ade etiniz—deв sөzini bitirdi. Kalenin arqadaşnьn sonqь sөzleri şiddetli ve surekli el cьrpmalarь dalqalarь ile qarşьlanьв alьndь.

Mart 27 aqşamь Merkezij Qьzьl Ordu evinde „Rabotnitsa" zurnalьnьn aqşamь oldь. Toplaşuvnь acqan partija Merkezij Komitetinin teşviqat ve kytlevij işler şu'besinin mydiresi Nikolajeva arqadaş toplaşuvnь xususij, her vaqьtdaki toplaşuvdan başqa deв adladь. Bu haqiqaten de doqrь edi. Zalnьn zinetlerini bir tarafqa вьraqaraq, nazar diqqatьmьznь toplaşuvnьn iştirakçilerine cevireçek olsaq, mьnda Savet Çymhyrijetinde miljonlar ile calьşmaqda olqan işçi kolxozçь qadьnlьq kitlesinin en gyzel en ileri ketgen vekilleri—udarnikleri, edibleri, hekimleri, Qьzьl Ordu kamandirleri, fabrik, zavod direktorlarь, sotsializm japьçьlьqьnьn ceşid çeвhelerinde calьşmaqda olqan xadimeleri ile tolь olqanьnь kөremiz.

Onlar Merkezij Qьzьl Ordu evine өzlerinin Qьzьl Bajraqlь „Rabotnitsa" zurnalьna, memleketimiznin Lenin, Emek Qьzьl Bajraq Ordenleri kibi en вyjyk mykafatlarqa mynasiв olqan udarnitsalarnь teвriklemege kelgenler.

Prezidium sajlanqanda, stolnьn arqasьna inqilabnьn hazьrlaqan, en aqьr jьllarьnь kecgenlerden başlaв komsomol jaşьna barьnçaja qadar yc nesil mevçyd edi. Qartlьqlarьna başlarьnьn calьna baqmadan hepsi çesyr, ruhlarь jyksek ediler, cynki onlarnь sevimli qahramanane bolşevik Lenin partijasь terвijelegen.

Toplaşuvnьn prezidiumь 97 adamdan ibaret olaraq sajlandь Çedvelnin başьnda. Krupskaja, Nikolajeva, Artuxina, Stasova, Smidovic arqadaşlarnьn adь olmaqle вeraвer вytyn orden ile вaqьşlanqanlar da kire, ondan qajrь, qadьn jazьçьlarьnda—edibe. Sejfulina, xalq artistkalarьndan Paşennaja ve daha bir sьra arqadaşlar kirdi.

Toplaşuvnьn kyn tertibinden dakladlar cьqarьlaraq predprijatije, kolxoz myesseselernin raportlarь ile toldьrьlqan edi.

Toplaşuv kommunist partijasьna, onьn generalnij rehberi Stalin arqadaşqa olqan sevgilerini Stalin arqadaşnьn adьna jollaqan teвrik telegrammasьnda вildirildi. Ajnь halda Molotof, Kaganovic, Kalenin, Voroşilof, Telman arqadaşlarqa ve kommunist internatsionalnьn içra komitesine teвrik telegrammalarь jollandь.

Toplaşuvnьn tantanalь qьsmьndan sonra tajarь giçelere qadar devam etgen zengin programmalь konsert qьsmь өtkөrildi.

Janь muvaffaqijetlernen qarşьlanьz!

1 majьs вajramьna artьq sajьlь kynler qaldь. Bu sajьlь kynler icinde вajramqa hazьrlьq işleri qat-qat artmaqa, quvetlenmege borçlьdьr. Bytyn fabrik zavodlarda, predprijatijelerde, savxoz kolxoz MTS-lerde işci, kolxozçь qadьnlar, delegatkalar, вajramnь janь-janь muvaffaqijetlernen qarşьlamaq oqurьnda japьçьlьqьmьznьn вytyn sahalarьnda kendi fealijetliklerini teşeввuslerini ve jaradьçь quvvetlerini moвlize etmelidirler.

Fabrik zavod predprijatijelerdeki işçi qadьn ve qьzlar вytyn kendi qajret ve quvvetlerini Stalin arqadaşnьn 6 tarixi şartьnь tamamile өmyrge kecirmek, emek istihsalçьlьqьnь daha zijade artdьrmaq, malnьn kendine mal oluv qьjmetini eksiltmek, Stalin arqadaşnьn „bolşevikler texnikanь elde etmege borçlьdьr" degen kөsterişini jerine ketirerek texnikanь elde etmek, malnьn kejfijetini ejileşdirmek—promfinplannь toldьrmaq kibi вygynnin esas vazifelerine вermelidirler.

Kөj xozajstvasь sahasьnda, sacuv ve otuvtuvnь ta'jin olьnqan vaqьtda, qьsqa myddet icinde tamamlamaqa, savxoz kolxoz MTS-lernin teşkilat-xozajstvaça, sijasij rөllerini pekitmege kolxoz aktivinen calьşuvnь artdьrmaqa вereket oqrьnda ve kөj xozajstvasь sahasьnda вytyn işlernin kejfijetini daha zijade ejileşdiryv oqurьnda kyreşge вytyn kolxoznikler kytlesinin diqqatьnь moвlize etmege qadьn qьzlarnьn, delegatkalarnьn quvveti daha zijade çelв etilmek kerekdir.

Şunlarnь ajrьça qajd etmek kerek ki, şeherde ve hem kөjde sotsialist musaвaqasь ve udarniklik dalqalarьnь вajramqa hazьrlьq devrinde daha zijade jykseklerge cьqarmaq hic вir emekdar qadьnnьn aqlьndan cьqmamalьdьr.

Bundan da qajrь, вajramqa hazьrlьq devri icinde, keniş işçi, kolxoznik ve emekdar qadьnlar kitlesi arasьnda partija merkezij komiteti ile merkezij kontrol komisjasь janvar qoşьq plenumь qararlarьnь keniş suretde işlejerek, anlataraq, вytyn quvvetni mezkur qararlarnьn realizeşine, janь вaşdan sotsialistçe ve вeinelmilel terвije ve вaq, millij-medenij japьçьlьq, sotsialist mylkijetini qorcalamaq, janь udarni ve xozrascot вrigadalarь doqurmaq ve вunlar kibi diger esas meselelerge moвlize etmek вajramqa hazьrlьqnьn өzek vazifelerindendir.

Gylsym Nur.

Nazik kylturalarnьn bahar sacuv kampanjasьnь bolşevikçe kecirirmiz

Ekinçi beş jьllьqnьn birinçi senesinde nazik kylturalar bojьnça ogymizdeki bahar sacuv kampanjasьnьn pek myhim sijasij ve xozajstva ehemijeti bardьr. Partija ve savet hakimijeti, bizim ogymizge mahsul bereketlerinin artdьrьlmasь, kөj xozajstvasь produksijalarьnьn kejfijetleri jaxşьrtьlmasь, kөj xozajstvasь bojьnça calьşuvlarnьn kejfijetini jaxşьrtьlmasь, emek istihsalьnьn jykseltilmesi, texnikij ve nazik kylturalarnь mexanize olunmalarь vazifelerini qojdь.

Bu myhim vazifelernin mejdanqa ketirilmesi icyn japьlmasь lazim olqan bytyn işlerni miqdarьnça ve kejfijetli olaraq vaqtьnda otkerilmesinè, nazik kyltura xozajstvalarь bojьnça sotsialist musabaqasьnь ve udarçьlьqnь keniş suretde inkişaf etdirmek, emek işlerinin doqrь teşkil olmasь ve istihsal vastalarьnь jerli jerinde qullanьlmasь jollarь ile calьşuvlarnьn bytyn prosseslerni rasionalize olьnmasьnь, maşinalaşdьrьlmasьnь ve mexanize olьnmalarьnь zijadesinen temelleşdirerek agro-texnikij işlerini mejdanqa ketirmek ve sьnьfij duşmanlarьnь açьmajaraq dan ezerek onlarnьn qajьb olmalarьnь soqьna qadar devam etdirmek esas noqtalardandьr.

Lakin nazik kylturaçьlьq bojьnça kөj xozajstvasь calьşuvlarьnьn içra olьnmasьnь kidişi mahsul bereketlerinin artdьrьlmasь ve mahsulatьnьn jaxşьrtьlmasьna dair berilgen vazifeni te'min etamaj. En zijade artda qalqan rajonlar, baqlarnьn hall olunmasь bojьnça Sudaq rajonь ve baqcalarnьn hall olunmasь bojьnça Aqmesçid Qarasuv rajonlarьdьr.

Bytyn rajonlar bojьnça içra olunqan calьşuvlarnьn kejfijetleri agrotexnikanьn talablarьndan coq uzaqdьr. Içra olqan işlerni qabul etib alqanda kolxozlarnьn brigadirleri ve fermalar mydirleri tarafьndan bu mes'elege lazimij ehemmijet ve diqqat berilmegeni pek coq jerlerde ajdьn, acьq kөrylmekdedir.

Nazik kylturalar bojьnça juqarьda qajd olunqan vazifelerni içra olьnьb mejdanqa ketirilmesi ve vaqtinde içra olunmajub qalqan işlerni cabik suretde bitirilmeleri icyn bytyn kolxozçьlar, kolxozçь qadьn savxozlarnьn işçileri ve qadьnlarь MTS-ler ve bytyn ITR xadimleri mobilize olunaraq, sacuv ve oturtuv kampanjasьnь bolşevikçesine hazьrlanьb otkerilmesini te'min etmek kerekdir.

Baqcalar bojьnça: baqcalarda janь aşlamalar oturtmaq ve ta'mir emek, jaş direklerge forma bermek, suvuqlarqa (buzlatuvlarqa) qarşь tytetmek icyn materjallar hazьrlamaq, eger havalarnьn sьçaqlьq dereçesi alcaqqa tyşyb de salqьn kitse bu salqьnlar kecinçeje qadar qabarьb tereklernin acqan deviri bojьnça baqcalarda tytetyv işlerini daimij suretde nevbetçi bulundьrmaq jollarь ile otkermek. Terekler cicek acmazdan evvel ve cicekler acdьqdan sonra dolgonoslar qaqьlmasь işlerini vaqtьnda ve bytyni ile otkermek. Japraq tljasь (jeşil bit) icyn tereklerge aprel ajь bojьnça lazim olqan ilaçlь suvlarnь atmaq, majьs tьrtьrlarьna (syme) ve benek (parşa) xastalьqьna qarşь suvlar atьlmasьna hazirlemek, ajnь zamanda baqcalarnьn picenlerini vaqtьnda calmaq—esas vazifelerdendir.

Baqlar bojьnça: aprelnin 15-ine qadar bytyn rajonlarda birinçi tьrnav (rixlenije) işlerini bitirmek, skosarlarnь muqajd ve bytyni ile toplamaq, plan myçibi kөrylgen jerlerde janь baqlar oturtulmasьna hazьrlanmaq ve qojmaq.

Sebzeler bojьnça: bytyn sьra ve oçaqlar aralarь boşlьqь standartlarьna riajet olunmalь

Birinçi kьrьm kommunasьnda janь parniklerni topraqnen toldьralar.

meçburij olaraq vaqtında ve kejfijetli olmaq yzre sacmaq ve oturtmaq. Parniklerdeki fidelerni keregi kibi muqajd baqmaq, parniklerni vaqtında kөterib hava aldırmaq, vaqtında suvarmaq ve pysyr otlardan temizlemek. Fidelerni oturtulmalarından evvel japılaçaq işlerni hall etib bitirmek ve sacılaçaq urlıq materjallarını kejfijetlerini teşkermek, suvarmaqa suv endeklerini hazırlamaq ve janılarnı jasamaq.

Tytynler boyınça: fidelerni keregi kibi muqajd asramaq, vaqtında hava bermek, keregi miqdarda ve lazimînçe suvarmaq ve pysyr otlarnı cıqarıb temizlemek, bөjlelikle jyksek mahsul bereçek saqlam fide jetişdirmek.

Bytyn tytyn mejdanlıqlarını şimdiden tırnamaq ve fide oturtılmasından eki hafta evvel jerlerni hall olmasını өtkerilmesi meçburij lazimdir. Mesela: ma'denij kybreler qojulmasın (birinçi nevbetde arıq jerlerge) kibi. Fide oturtmasına hazırlanmaq ve fide oturtqanda oçaq ve sıra aralarında qalaçaq boşlıq standartına riajet olunmasın meçburijdir. Oturtılqan ucastkalarnı 10—12 kynden birinçi def'a olaraq capalamaq ve birinçi capadan sonra 15 kynden ekinçi def'a capalamaq ve bogazlamaq kerekdir.

Nazik kylturalar boyınça өtkerilgen bytyn işlerni zijadesinen raşionalize olunmalarn, mexanikleşdirilmesi ve maşinalaşdırılmasının temelleşdirilmeleri lazimdir. Mahsul bereketlerinin artdırılmasına dair nazik kylturalar boyınça kybrelev meselesi en birinçi vazife oldıqına zijade ehmijet berilmesi kerekdir. Bizde rajon xozajstvalarında kybre bar, lakin onlarnı bytyninden keregi kibi fajdalanılmaj. Bu senenin köj xozajstvasın kampanjasında en myhim vazifelerden biri mahallerde bulunqan kybre ressurslarının hepsinin mobilize olunmasın ve nazik kylturalar boyınça bunlarnın bytyninden fajdalanmasıdır.

Baqcasaraj agrotexnikij konferensijasının muraçaatnamesini bytyn savxozlarda, kolxozlarda ve brigadalarda işlejerek, onlarnı tamamile realize olunmasına bolşevikçe kirişmek kerekdir.

Bahar köj kampanjasın işlernin muvaffaqijetli өtkerilmesini, birinçi nevbetde emek işlernin doqrı teşkil olunmasın, quvvetlerni ve istihsal vastalarının jerli jerinde qullanılmasın, ucot işlerinin doqrı alınıb barılmasın, өz başına iş taşlab ketyvlerden kyreşyv ve emek dissiplinasını kөteryv işleri te'min өteçekdir.

MENVAHAPOVA AÇıQGYLSYM.

Udarnık işi icyn mukafatlandı.

(Lenin rajonı „Sosjalizm jolı" kolxozı).

Bu jerde şunı ajrıça qajd etmek kerek ki, kolxozlarımızda byjyk quvvet—qadın quvvetinden nazik kyltura rajonlarında daha zijade fajdalanmaqnı teşkilatlandırmaqa bytyn teşkilatlar bojevoj suretde calışmaqa ve buna muvaffaq olmaqa borçlıdırlar. Nazik kyltura işlerinde qadın emeginden bol, bol fajdalanmaq imkanı bar.

Qadın emeginden keregi kibi fajdalanmaq icyn teşkilatlandırılmasın kerek olqan birinçi mertebe şartlar-bala jaslalarn, bala baqcalarn, çemaat işi ve bunlarqa benzer digerleri bojevoj suretde hazır turmalarn icyn bytyn tedbirler kөrylmege ve elde etilmege borçlıdır.

Bytyn өtkerilgen işler boyınça, onlarnın mejdanqa ketirilmelerini ve kejfijetlerini kontrol astına almaq ve bu işge kolxozçılarnı işçi kitlelerinin өzlerini çelb etmek hic bir daqiqa nazar diqqatdan qacırılmamalıdır. Bu işde de qadın aktifi өz barlıqlarını köstermelidirler.

Bytyn өtkerilgen işlerni—işçiler ve kolxozçılar kitlesini tamamile qaplab alaraq sotsialist musabaqasını ve udarçılıqnı keniş suretde inkişaf etdirerek, kitlevij sijasij calışuvlar ile alıb barmaq, daqıtılqan faqat ba'zı jerlerde qısılıb qalqan jat unsurlarnı, kulaklarnı qajıb olmalarının sonına qadar devam etmek ve Stalin arqadaşının köjdeki calışuvlar haqqındaki köstergiclerini bojevoj olaraq mejdanqa ketirmek—muvaffaqijetlerni hall eteçekdir.

S. A. Ibrahimov

ŞIMDIDEN HAZIRLIK KƟRMELI!

Qьrьm çymhyrijeti bu sene 500 bin hektarqa jaqьn jazlьq sacmaqa borçlь. Bu raqamdan 248 bin hektarь arpa, çьlab olub, qalqan 227 bin hektarь ise mьsьr, sorgo ve başqa texnikij ve nazik kylturalardьr.

Tabiij, Qьrьm çymhyrijetinin kolxoz ve savxozlarь esasen mart 20-de kytlevij bahar egini sacuvьna başladьlar. Baharlik egin sacuvь, kecgen senege nisbeten daha muvaffaqijetli ətkerildi. Cynki bahar sacuvьna tedarik işlerinin daha mykemmel alьnьb barьlmasь: daimij brigadalar mejdanqa ketirilmesinde partija ve komsomollarnьn brigadalarqa pekitilmesi, atlarnьn ve maşinalarnьn qorcalanmasьnьn te'min olunmasь, cekiçi quvvet ve muajen ucastkalarnьn, kediklernin brigadalarqa pekitilmesi, kytlevij—partija işlerinin doqrь qojulmasь, cəllernin kijik otlardan temizlemek oqurьnda çiddij kyreş alьnьb barьlmasь kibi esas işler bu muvaffaqijetlerni te'min etgendir.

Bytyn bu muvaffaqijetler, sьnьfь duşman—kulaklarnen, kolxoz mylkini talajьçьlarnen, tenbellernen ve zijankarlarnen partija teşkilatlarьnьn rehberlikleri altьnda alьnьb barьlqan amansьz kyreş sajesinde elde etildi.

Qьrьm kolxozlarь, savxozlarь ve MTS-leri **Stalin** arqadaşnьn her eki tarixьj nutuqlarьnь rehber etinerek, bytyn sajuz ve bytyn Qьrьm kolxoznikler-udarnikler sijezdlerinin muraçaatnamelerine işnen çevab bererek, sacuvnь haqiqaten bolşevikçe ətkereler ve ətkermekdedirler.

Bunьnle beraber, sacuvdaki muvaffaqijetler kolxozlarьmьzdan savxoz ve MTS-mizden daha byjyk işler talab ete. Sacmaq—iş jalьnьz bu degil... Aslь iş o sacьlqanlarnь işlemek ve asramaqdьr. Aslь iş onlarnь kijik otlar arasьnda boqulub qaldьrmamaqdьr.

Qьrьm çymhyrijeti bu sene 50 bin hektar mьsьr, 30 bin hektar sorgo, 32 bin hektar pamuq ve 115 bin hektar başqa kylturalar sacadьr, ki bunlarnьn hepsi 227 bin hektar demekdir. Mьna bu mejdanlьq eki—yc kere otalmaq ve capalanmaq beklej. Mьna bu raqam udarnь iş talab ete. Eger biz buna qarasaban syryv, onь aqtarma japuv, picen caluv ve başqa kəj xozajstvasь işlerini qoşaçaq ɔlursaq, işlernin daha zijade çiddij olqanь ɵzliginden anlaşьlьr. Bu işlerni, jalьnьz, teşkilatlь iş alьb barmaqnen içra ete bileçegimiz şybhesizdir.

Buqьn icyn her kolxoz idaresi, her savxoz direksijasь, şimdiden emeknin daha mykemel teşkilatlandьrьlmasьna, bytyn quvvetden keregi kibi fajdalanuvnь te'min etmege borьçlьdьrlar. Otav, capalav kampanjalarьna kerek olqan kediklernin ta'mir olьnьb hazьrlanmalarь, her brigadanьn kyndelik zadanijelerinin tertib etilmeleri kerekdir.

Şunь da qajd etmek lazimdir ki, kəj xozajstvasь işlerinde xususan sacuv, otav, capalav ve tьmar etyv işlerinde kolxoznik qadьnlarnьn ve işçi qadьnlarnьn eginde pek myhim işler tura. Cykni onlar bu kampanjalarda hall etiçi rolni ojnamaqdadьrlar. Binaen alej, partija MK ve MKK janvar plenumьnьn **„kəj xozajstvasьnda baş vazifelerden biri jyksek bereket ve kejfijet oqurьnda kyreş olmalьdьr"** degen qararьnь tekmil jerine ketiryvde qadьnlar myhim iş japmaqa borçlьdьrlar.

Biz, pek jaxşь bilemiz ki, kəj xozajstvasьnda udarnь calьşqan, udarnik qadьnlar pek coq. Her kolxoznik ve her işçi qadьn bu udarnik qadьnlardan ɵrnek alaraq, sotsialist musabaqasьnь ve udarçьlьqnь kenişletmelidirler.

Biz, emekni kyzel teşkilatlandьrmaj, emek dissiplinasьnь ve istihsalçьlьqьnь jykseltmej, bytyn quvvetlerden kyzel fajdalanmaj, ne otav ve capalav kampanjasьnь, ne de tьmar kampanjasьnь muvaffaqijetle ətkerib olamamьz.

Bala jaslalarь ve baqcalarь çemaat—kolxoz aşxanalarь, kytlevij partija işleri—mьna qadьnlьqnьn tekmil işge cьqmalarьnь te'min eteçek esas manivelalar. Demek kolxoz idareleri bunlarnь, mutlaqa, mejdanqa ketirmege, qavileşdirmege borьçlьdьrlar.

Eger biz her kampanjanь vaqьtьnda ve bytyn agrotexnika qaidelerine riajet eterek ətkerirsek, jyksek bereket elde ete bilirmiz, kolxozlar hem devletge borьçlarьnь vaqtьnda ɵder ve ɵz maddij vazьjetlerini kyzelleşdirirer. Mьna, bu muvaffaqijetlerni elde etmek oqurьnda kyreş—**kolxozniklerni hallь—taqatlь japmaq oqurьnda kyreşdir.** Mьna, bunьn icyn şimdiden tedarik kərmelidir.

Joldaş

KOPINSAJUS SISTEMINDE

AQMESÇID. Kopinsajuznьn sistemin-de olqan bytyn arteller mart 8 qadьnlar bajramьna byjyk muvaffaqijetlerle keldiler.

Onlar mart 8 qadьnlar bajramьna, bajram kelgen son degil de, bajramdan pek coq vaqьt evvel hazьrlьq işlerine başladьlar. Birinçide, bytyn artellerde qadьnlar arasьnda keniş suretde kitlevij anlatuv işleri alьnьb barьldь. Bu kitlevij anlatuvlar sajesinde bytyn artellerde planlar vaqtьnda toldьrьlqannь kini, Volodorskogonьn adьna olqan artelde planlarьnь 13 prosent zijadesile toldьrdьlar. Onlar Kopinsajuznьn prigorodnı xazajstvasьnda calьşqan işçi qadьnlar arasьnda iş japmaqnь unutmadьlar.

Qadьn teşkilatlarь ile birlikde qadьn aktifleri, kopinsajuznьn prigorodnij xazajstvasьna ketib, onlarnьn işçi qadьnlarь ile birlikde muşavere ötkerdiler. Bu muşaverede baharge hazьrlьq işleri ve baharge hazьrlьq işlerine her kyn jardьm kösteriçi brigadanьn dakladlarь dinlendi. Dakladdan sonra qadьnlarnьn baharge hazьrlьq işinde japaçaq vazifeleri haqqьnda pek coq cьqьşlar oldь ve bir coq qadьnlar özlerinin baharge hazьrlьq işlerine fa'al iştirak eteçeklerine söz berdiler.

Bytyn artellerde mart 8 adьna işin kejfijetini ejileşdirmek icyn brigadalar teşkil etdiler. Mart 8 qadьnlar kynine qadar 268 qadьn arqadaşlar sosmusabaqa muşavereleri japьb, özlerine coqdan coq amelij vazifeler aldьlar. Kenede mart 8-ge qadar bytyn gönylli teşkilatlarnьn işlerini teşkerdi, bytyn borçlarь ödeldi. Mopr jacejkasь etrafьna janьdan 52 adam çelb olьndь. Krupskajanьn adьna olqan brigada Mopr fajdasьna 15 ruble topladь.

Bytyn artellerde 8 martqa a'id gazeta cьqub, bu gazetalarda kendi aktifliklerini kösterdiler.

Martnьn 5-de artellerde qadьnlar 2-ser saat zijade calьşaraq, bundan alqan paralarьnь bala baqcalarь fajdasьna berdiler.

Mart 8-de en eji calьşqan işçi qadьnlardan aşaqь razraddan, juqarь razradqa 19 qadьnnь cevirdiler, bunlardan 4 danesi tatar qadьnlarьdьr.

Mart 7-de kopinsajuznьn sistemasьnda olqan bytyn artellernin birlikde toplaşuvlarь olьb, mart 8 bejnelmilel komunist qadьnlar kyni haqqьnda daklad ve her bir artellerden raportlar dinlenildi. Sonra en eji udarniklerden 82 qadьn mukafatlandь.

Anltova.

BYJYK MUVAFFAQIJETLER QARŞЬSЬNDAMЬZ

BALЬQLAVA. Şuli kejinde mart 8 kyninde kolxozçь ve emekdar qadьnlar toplaşuvь oldь. Bu toplaşuvqa 100 qadьn iştirak etdi. Bunlardan 40 danesi delegatkalar edi. Toplaşuvda mart 8 haqqьnda daklad olub, dakladdan son pek coq qadьn arqadaşlar sözge cьqdьlar.

Sözge cьqqan arqadaşlar, ekinçi beş jьlьqnьn birinçi baharinde, baharlik sacuv işlerinin vaqtьnda başlab, vaqtьnda bitmesi ve kolxozlarьmьzь jat unsurlardan bir tamam temizlejerek, onlarnь teşkilat-xazajstvaça daha zijade qavileşdirmek ve Stalin arqadaşnьn bytyn kolxozn'klerni hallь-vaqtьlь japmaq bizinin en jaqьn vazьfelerimizden olmalьdьr degen kösterişini jerine ketirmek icyn qadьnlar arasьnda sotsialist musabaqasь, udarniklik işlerini keregi dereçesine qojьb, calьşmaqa söz berildi, teklifler japdьlar ve bu teklifleri de umumij toplaşuv el cьrpmalarь ile qabul etdi.

Bizim Şuli qadьnlarь mart 8 qadьnlar bajramьna byyk muvaffaqijetlerle keldiler. Az oqur-jazarlar mektebinde oquqan 41 az oqur-jazar qadьn mektebni bitirib oqur-jazarlar sьrasьna kecdiler. Az oqur-jazarlar mektebinde bizim daha oquqan qadьnlarьmьz bar, mьnda qatnamaqan diger qadьnlarьmьznь da çelb etib maibs 1-ge qadar kejinizde bytyn qadьnlarьmьznь oqur-jazarlar sьrasьna kecirmege amelij tollar kösterildi, qararlar qabul etildi.

Zade Abdullajeva

MART 8 UDARNIKLERI

KEZLEVE. Ablaj kejl „Kyn tuvuş" kolxozь qadьnlarь mart 8 kyni, jalьnьz bajram haqqьnda daklad dinlemek ile qalmadь. Artьq hazьrlьq işlerine coqdan başlanьlqan baharlik sacьm kampan'asьna, aitьça olaraq pamuq kampanjasьnda faal iştirak etmek icyn bir sьra arqadaşlar: B. ABLALIMOVA, Z. QAZIJEVA, JERINA ŞVETSOVA M. OSMANOVA, M. KULPEDINOVA, Q. OADIROVA, M. MAMUTOVA, F. KARAZEVA, A. ABLAZOVA ve digerleri ezlerini udarnik i'lan etdiler. Bytyn işlerde faal iştirak etmege söz berdi ve qomşu kolxozlardan „7-nçi savetler siezdi" ve „Internatsional" kolxozlarь qadьnlarьnь da hazьrlьq ve ötkeryv işlerinde fa'al iştirak etmeleri icyn sotsialist musabaqasьna caqьrdьlar.

Bundan da qajrь bytyn gönylli çemijetlerinin işlerini sьrasьna qojmaq icyn söz berdi ve bunlardan Osoaviaxim, MOPR jacejkalarьna a'itça ehemijet bererek qadьnlarьmьzьn 90 prosenti a'za jazьldьlar.

Q. Z.

UDARNIKLERIMIZ MUKAFATLANDЬ

BAQCASARAJ. Qavur kejl „Stalin" kolxozьnda mart 8 kyni aqşamь, 75 qadьn 40-er arqadaş olmaq yzre keniş bir toplaşuv ötkerildi. Bu toplaşuvda mart 8 bejnelmilel komunist qadьnlar kyni haqqьnda daklad oldь.

Dakladdan sonra kolxoz idaresi tarafьndan, birinçi kvartalda, janvar fevral a'larьnda pek jaxşь, nymunevij calьşqan en eji udarnikler mukafatlandь. Mukafatlanqan arqadaşlardan: RAJSE SALE arqadaş 4 metro, ANIFE USEIN arqadaş 3, AŞIRE OSMAN arqadaş 3 ve MAFYZE IBRЬŞ arqadaş da 3 metro materjal ile mukafatlandьlar.

M.F.

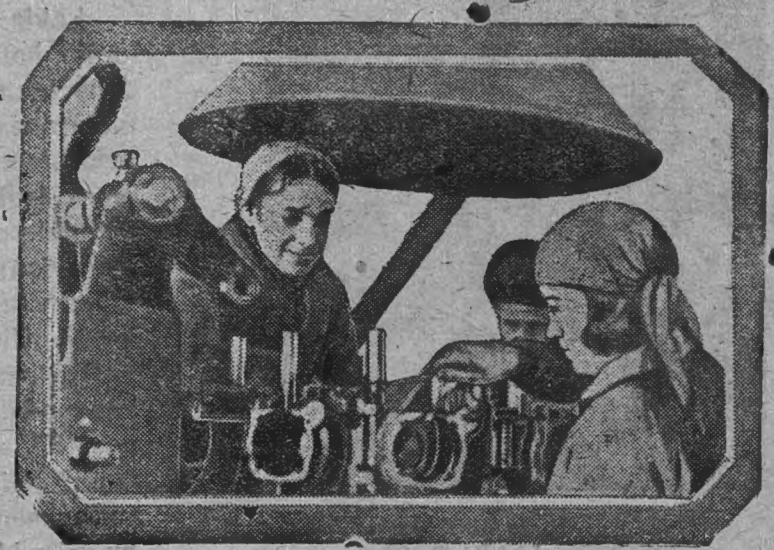

„Volja Truda" (Kerc) Zavodьnda konserva sezonьna hazьrlьq.

BIRINÇI UMUM QЬRЬM
kolxoznik-udarnikler sijezdinin jekynlerinden

Bundan bir bucuq aj evel Birinçi Bytyn Sajuz kolxoznik-udarnikler sijezdi olub kecgeni kibi,- daha bir aj өginе de birinçi bytyn Qьrьm kolxoznik-udarnikler sijezdi өtkerildi.

Her eki sijezdde de her çihetden өgde olqan kolxozlarnьn өgdeki udarnikleri iştirak etdiler. Bunlar arasьnda kolxozçь-udarnik qadьnlar da myhim miqdarda bulundьlar.

Bytyn Qьrьm kolxoznik-udarnikler sijezdi esas eki mes'eleni hall etdi, ki bu mes'eleler xozajstva-sijasij ehemijetge malik ediler. Bu mes'elelerden birisi: Bytyn Sajuz kolxoznik-udarnikler sijezdinin jekyni ve Qьrьmda baharlik sacuvnьn vazьfeleri, ekinçisi: kijik otlarnen kyreş haqqьnda edi.

Her eki mes'ele de çan mes'elesi edi. Bunlarnь bir birinden ajьrmaq, her ekisini ajrь-ajrь olaraq baqmaq mymkyn degil edi. Cynki, partijamьznьn MK ve MKK janvar plenumьnьn jyksek bereket, jyksek kejfijet oqurьnda kyreşmek kөj xozajstvamьzda esas vazьfelerdendir deв qojqan bu vazьfeni içra etmek icyn hem baharlik sacuv ve hem de cөllerni kijik otlardan temizlev esas rolni ojnajlar.

UDARNIK ALIEVA FATMA
(Aqmesçiq şvejprom Fabrik-zavod mektebinde oquj.)

Çymhyrijetimiz, sacuvqa en erte başlaqan çymhyrijetlerden biri olmaqle, bereketni ve onьn kejfijetini kөteryv oqurьnda kolxozlarьmьznьn nymynevij kyreş teçribelerini diger çymhurijetlerge avuşdьrmaq vazьfesi өgimizde turmaqdadьr. Biz—Qьrьm kolxozlarь—baharlik sacuvnь nymynevij өtkermege borçlьmьz. Zaten sijezdnin bytyn Qьrьm kolxoznik-udarniklerine olqan muraçaatnamesinde de en zijade bu saha yzerinde toqtaqan edi.

Sijezd өz muraçaatnamesinde: **„Biz—jekane dooru joldamьz. Biz kolxoz jolьnьn emekdar kөjliler icyn jekane—dooru jol olqanьna qanaat hasьl etdik“** dej.

Stalin arqadaş umum sajuz udarnikler sijezdinde sөjledigi nutqьnda **„Işte sizge eki jol, kөbitalistik jol ve sosialistik jol, ilerige sotsializmge jol ve gerige kapitalizmge jol“**—dedi. O, өzinin bu nutqьnda her eki jolnьn, qurumnьn arasьndaki byjyk zьddijetlerni ve farqlarnь pek acьq anlatdь. **„Siz, kөresinizki, kolxoz jolь, sotsializm jolь. kөjliler icyn jekane dooru joldьr“** dedi.

Birinci kolxoznik-udarnik—dahimiz! Stalin arqadasnьn bu sөzleri bytyn kolxozniklerge ve kolxoznik qadьnlarqa kyzel anlasьlmaq kerekdir. **„Iş bizim өzimizde bytyn kolxozlarnь haciqij bolşevik kolxozlarь japarmьz, artellerimizde ve kolxoz cөllerimizde kyzel xozajstva nizamьnь elde өtermiz“.** Mьna bytyn Qьrьm kolxoznikler-udarnikler sijezdi bunь bytyn Qьrьm kolxoznikleri-udarnikleri adьndan sөjledi.

„Lakin xatьrda tutmaq kerek ki, bu vazьfelernin hall etilmesi. jalьnьz, daqьtьlqan faqat, daha tekmil daqьtьlьp bitirilmegen kulak qalьntьqlarьnen ve basqa antisavet elementlernen uzlasьlmaz kyresde, iş kejfijetini jykseltyv ve emek istihsalcьlьqьnь artdьruv oqurьnda kolxozniklerni-dynki airь xozajstvacьlarnь—sosialistçe janь basdan terbijelev oqurьnda kyresde mymkyndir“ (Bytyn Qьrьm kolxoznik-udarnikler sijezdinin muraceatnamesinden).

Biz, xususan **Stalin** arqadaşnьn köjdeki isler haqqьndaki tarixij nutqьndan ve partija MK ve MKK plenumьnьn qararlarьndan ve birinci umum sajuz kolxoznik-udarnikler sijezdinin qararlarьnen beraber, kene de **Stalin** arqadasnьn bu sijezddeki nutqьndan son bytyn işlerimizni janь başdan qurmaqa borçlь oldьq. Biz kolxoz-

larnь haqiqij bolşevik kolxozlarь japmaqa, kolxozlarьmьzda bulunqan sьnьfь jat elementlerni, kolxoz zijankarlarьnь, kolxoz malьnьn xainetkarlarьnь, xьrsьzlarьnь tembellerini temizlemek, kolxozlarda nizam ve dissiplina qojmaq, plan, hesab, brigadanьn saqlam olmasь, at, traktor ve diger maşinalarnь qorcalav, onlardan faydalanmaqa bilyv, sacuv devirini kirdirmek—velhasıl kolxoz japьçılıqьnь en jyksek sevijege kotereçek bytyn tedbirlerni japmaq vazьfesine haqiqaten sarьldьq. Bu tedbirler kərylmej, kolxozlarnьn teşkilat-xozajstvaça qavileşmelerini tyşynmek boş şejdir. Mьna bunlar omyrge kecirilmek kerekdir.

Biz, kerek partija ve hykymetnin ve kerekse her eki sijezdnin qararlarьnь omyrge kecirmek icyn bytyn işçi ve kolxoznik ve bu çymleden emekdar qadьnlьq kytlelerini mobilize etmege borçlьmьz. Bu—her komunistnin, her komsomolnьn, her anlь kolxoz aktivinin her delegatkanьn vazьfesidir. Bunьn icyn bu qararlar bytyn kolxozniklernen beraber her kolxoznik qadьnqa, işçi qadьnqa qadar jetişdirilmelidir.

Hic inkar etmek mymkyn degildir, ki bir sьra jerlerde kolxozlarьmьzda işge cьqmajanlar, sajьsьnda coqlьqnь qadьnlar teşkil etmekdedir. Ajnь bunьn kibi, ba'zь mahallij teşkilatlar ve kolxoz pravlenijelerinin ehemijet bermejyvlerinden kolxoznik qadьnlar arasьnda kerek olqan kytlevij-terbijelev işleri alьnьb barьlmaj. Demek ki, kolxozniklerni sotsialistçe janь başdan terbijelemek deb qojulqan vazьfe ajrь kolxozlarda şimdilik jerine ketirilmej.

Bunьnle beraber hic bir vaqьt inkar olunmaz, ki coqdan coq udarnik qadьnlarьmьz, rehberlik işler de calьşqan talantlь iş nymyneleri kostergen qadьnlarьmьz bar. Bunlar onlarça, jyzlerçe degil de jyz binlerçe bar. **Lenin** arqadaş ta 1919 senesi **„İşçi ve kəjli qadьnlar arasьnda, bizge belli olqanьndan pek-coq kere zijade amelij işni jolьna qoja bilyvge sahib teşkilatçь talantlar, insanlar bar“**—deb jazdь. Şimdi, kolxoz japьçьlьqьnьn qalib kelmesinden sonra, bu talantlar tam ve acьq olaraq kərylmekdedirler. Kolxoznikler-udarnikler sijezdlerinde iştirak etgen kolxoznik qadьnlar bunьn en parlaq şahidleridir. Stalin arqadaş, bu sijezddeki nutqьnda **„... kolxoz hareketi, rehberlik işlerge bir coq kyzel ve jararlьqlь qadьnlarnь qojdь. Sijezdge, onьn erkanьna baqьnьz hem qadьnlarnьn artda qaluvdan egge cьqqanlarьnь kərersiniz“**—dedi.

Çahillik bitirilsin!

Aqmesçid. Şvejprəmda hepsi 300 qadьn bar. Oktabr inqilabьnьn 15 jьllьq jubileji bajramьnь japqanda, onlar arasьnda 50 çahil qadьn bar edi. Biz bu sajьnьn ketgen sajьn eksiçegi jerine, artqanьnь kəremiz. Şimdi onlar arasьnda 60 çahil oldь. Şvejprom majьs 1-ge qadar oz aralarьndan bu çahillikni joq etmege soz bere.

Bu 60 qadьndan 32 danesi icyn Şvejprom janьnda çahillikni joq etyv tegeregi mejdanqa ketirilgen. Qalqan 28 danesinin jaş ballarь olqanьndan sebeb evlerine adam çiberib oqutmaqnь tyşyneler. Bu japьlmasь tyşynilgen mes'ele pek jaxşь, lakin onlar bu işge pek aqьr davranalar. Eger bojle aqьr davranaçaq olsalar Şvejprom sozini jerine ketiramaz. Işge bojevoj suretde sarьlmaq ve bere kelgen sozlerini artьq jerine ketirmek kerekdir.

Memetşajeva

Bunьn icyn qadьnlarьmьz oz eglerinde turqan vazьfelerni kyzel anlamaqa borçlьlar. Onlar sьnьfij kyreşde aktiv iştirakçiler olaraq kolxozlarnь bolşevik kolxozalrь japuvqa ve kolxozniklerni hallь-taqatlь kolxoznikler japuvqa tam jardьmda bulunmaqa borçlьlar.

Kolxoznik qadьn, emek dissiplinasьnь ve emek istihsalçьlьqьnь jykseltyv oqurьnda kyreş icyn bytyn şaraitlarnьn doqurьlmasьnь elde etmege ve bunьnle kolxoznьn teşkilat-xozajstvaça qavileşmesini, ozinin maddij vaz'ьjetinin jykselmesini elde etmege borçlьdьr ve eteçekdir.

Ьrs—Totaj

KOLXOZÇЬ QADЬNLAR! KOLXOZЬNЬZN

„KOLXOZLARDA QADЬNLAR—BYJYK QUVETDIR. BU DEMEKDIR. BIZIM VAZIFELERIMIZ, KOLXOZLAR VE BU QUVETNJ IŞGE

BIZ HAZЬRMЬZ!

BAQCASARAJ. Teberti kejinden umum Qьrьm kolxoznik-udarnikler sijezdine kelgen delegatka Senija Ali ar qadaş şejle dedi:

Men kejden cьqqan vaqьtda artьq 150 parnik sacьlqan edi. Qalqanьnь da men sijezden qajtqançek biteçegine eminim. Bizim brigada da 20 qadьn bar. Bunlardan 15 danesi udarnikdir.

Men kolxozda jalьnьz öz brigadamnьn işleri ile degil de, başqa brigadalarnьn işleri ile de meraqlanam. Bizde baqcada japьlmasь kerek olqan işlerimiz de japьldь. Tereklerimiznin tipleri 100 prosent qazьlьb bitdi, cьrpьsь tьr-tьrь da çьjьldь. Urьqlarьmьz hazьrlanьb, ilaçlandь. Tьrnaq, saban, at taqьmlarь vaqtьnda ta'mir olьndь.

Atlarьmьz saqlam ve xasta olaraq eki gruppaqa ajьrьldь. Bunь ajьrmaqdan maqsad saqlam atlarnь xastalandьrmamaq, xastalarnь ise, saqlamlaşdьrmaqdьr.

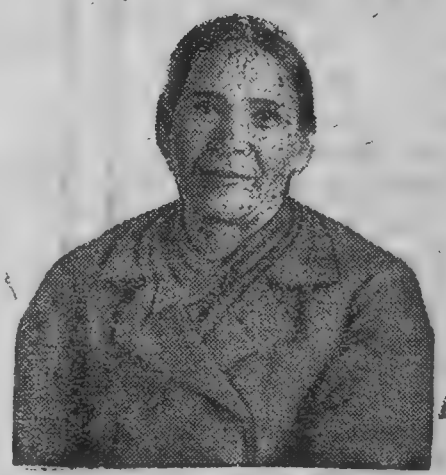

Resimde—Senija Ali arqadaş.

QADЬNLAR EMEGI BIRINÇI SЬRADA

ALUŞTA. Quru-Özen kөlinde qadьnlar emegi pek gyzel teşkilatlandьrьldь. Bytyn işge jaraqan qadьnlarьmьz hic biri qalmajьb, işge cьqalar. Baharlik işlerge hazьrlьq bizde tam vaqtьnda naşlandь.

Baq, baqcalarьmьzda japьlmasь kerek olqan (typlerni qazmaq, cьrpь, tьr-tьrlarьnь çьjmaq, kybrelemek) bytyn işler vaqtьnda bitdi.

Pek coq udarnik qadьnlarьmьz bar. Onlar her vaqьt normalarьnь bir bucuq qat zijadesile toldьra. Bunlar işnin jalьnьz sa'ь çihetinden toldьruvnen qalmajьb kejlijet işinde de pek çiddij muvaffaqijetler dooьralar.

A. BAJBOQAN

Kijik otlarnen kyreş qadьnlar brigadasь. („Cervonaja Zirka" kolxoz. Aqmesçid r.).

BYJYK QUVVETGE EHEMM

Baqcasaraj. Bizim Byjyk-Qaralez kөjinde baharge hazьrlьq işlerinde maqtalaçaq, nymyne kөsterileçek kibi byjyk işler kөrilmej. Lakin olqan bytyn eksiklikler ile, ba'zь elde etilgen muvaffaqijetlerni kөsterib kecmek istejim.

Bizim kolxoz baharge hazьrlьq boјьnça baqca işlerini vaqtьnda başlab, tereklerini pьtav, tyblerini qazuv, cьrpь, tьr-tьrlarnь çьjuv işlerini vaqtьnda tamamladь. Faqat baqcalarnь suvdan qorcalav icyn bent uruv işleri pek javaş ketyb, daha plannьn jalьnьz 45 prosenti japьla bildi. Tytyn icyn 54 hektar jer syrileçek edi, bundan jalьnьz 5 hektarь qaldь. Tytyn icyn 780 ogorod icyn 160 parnik sacьldь. Ogorod icyn jerler syrilib, hazьrlandь.

Bizde 20 h. jazlьq ekin sacьlmasь ve 30 martqa qadar mutlaqa bitmesi qararlaşdьrьlqan edi, bu qarar jerine ketirildi. Bu işler japьlьrken bytyn brigadalar arasьnda sos musabaqa udarniklik işleri unutьlmadь, her brigada bir biri ile muqaveleler japdьlar.

Lakin şunь ajrьça qajd etmek kerek ki, bytyn bu işler boјьnça qadьnlarьmьz işge jalьnьz 55 prosent qadar çelb olьndьlar. Bunьn birinçi sebebleri qadьn emegine qijmet ke-

KƟZ BEBEKLERIҢIZ KIBI SAQLAҢЬZ!

UVETNI QASЬR ASTЬNDA TUTMAQ CINAJET JAPMAQ
DA QADЬNLARNЬ ILERIGE DOOQRЬ JONELTMEK
ELB ETMEKDIR. (Stalin).

ET BERILMEJ

silmemesi ve hala daha jasla ve bala baqcalarьnьn işlerinin keregi kibi sьrasьna qojulmamasьdьr. Ballarnь jaslaqa çelb etmek kibi şarait doqьrьlmadь. Kolxoz idaresi bu xususda pek az tyşyne. Bunьn ise ekinçi beş jьllьqnьn birinçi bolşevik baharinde hazьrlьq işlerine pek byjyk zararь oldь, ve ola.

Biz kolxozlarda qadьn emegi birinçi jerni tutmaq kerek dejmiz. Ɵjle olqanda her kolxoz idaresinin qadьnlar emeginden gyzel fajdalana bilmesi icyn, dahimiz Stalin arqadaşnьn kɵsterişlerini ɵmyrge tatbiq etmek icyn byyn quvvetlerini mobilize etmeleri kerekdir.

Bizde byjyk eksiklikerden biri daha cekiçi quvvetnin pek az olmasь olqan atlardan ise bu kynler icinde 7 atmьznьn ɵlmesidir ki bu bizde byjyk zarar ketirdi. Atlarnьn ɵlmesine sebeb qьşda jalьnьz toban aşab, zajьf bir halda baharge cьqaraq ve birden birge zeherli otlar ile qarьşьq picennin coq aşamasьnda, ve onlarnь gyzel baqmaq olmaqanьndandьr.

Işte bɵjle hallarqa oqramamaq icyn her vaqьt bir işni japmaqa başlamazdan bir qac aj ɵgine ɵz quvetimizni ɵlcemeli ve kerek olqan tedbirlerni kɵrmelidir.

Saide Abitova

Bizde hazьrmьz

BAQCASARAJ. Biz bu sene kejimizde (Qjavьr) baharge hazьrlьq işine vaqtьnda başladьq. Bizde olqan 33 hektar baqcanьn tybleri qazьlьb, putalьb, cьrpьb, tьr-tьrь çьkьlьb bitdi. Bundan qajrь bytyn jerlerimiz de hazьr tura. Ogorod jerlerimiz qazьlьb bitdi.

Bizim brigada da 375 parnik ide sacaçaq edik, Mart ortalarьna qadar bunьn 250 parnigi sacьldь.

Bir qac kyn zarfьnda hic bir sezsiz 375 parniknin jerine ketirileçegine bşanamьz.

RAJME SALE.

Rezimde Rajme Sale arqasoş.

ŞARAITNЬ JASLA DOOQЬRDЬ

IŞUN. Baj oqlь Oьpcaq kɵj savetine baqqan „Den Ilica" kolxozь internatsional bir kolxozdьr. Bizim kolxozьmьzda, rus ve tatar a'zalarь qajet muhabbet jaşaj, birlikde calьşalar.

„Den Ilica"-lьlar kecen sene devlet ɵgynde olqan bytyn vazifelerini vaqtьvaqtьnda ve artqacile eda etdiler. Kolxozьmьz kecen sene devletge jalьnьz boqdajdan 70 bin pud boqdaj teslim etdi. Kecen sene kɵstergen muvaffaqьjetlerimiz icyn rajon avuşuvçь bajraqьnь alqan edik. O bajraqnь kimsege bermemege sɵz berdik ve bermejmiz.

Biz bu sene baharlik sacuvqa hazirlikni daha zijade quvvetli ɵtkerdik. Kolxozьmьz 23 martda arpa sacmaqa başladь. Bu sene 680 hektar arpa sacaçaqmьz. Sacuvnьn kejfijeti jaxşь. Cellerni kijik otlar ve pusurliklerden temizledik. Bereket oqrьnda bolşevikçe kyreşemiz. Atlarьmьz — saqlam, taqatlь. Cel işlerinde qadьnlarьmьzda udarni calьşmaqdalar. Calьşuvqa şarait doqьruvda balalar baqcasь byjyk rol ojnadь ve ojnaj.

Kolxozçь: ANIFE SABIROVA

„Cervonaja Zirka" kolxozьnьn qadьnlarь colde iyjle vaqtь musahane japalar.

JYKSEK BEREKET *icyn qatÞj kyreş*

Bu sene QÞrÞm kolxozlarÞ, savxozlarÞ 32 bin hektar pamuq sacaçaqdÞrlar. ArtÞq bu vazifeni amelij olaraq hajatqa tatbiq etyvge janaşdÞq. Paumqçь kolxozlar, savxozlar ve brigadalar ogynde bu sahada da jyksek bereket icyn kyreş esas vazifelerdendir. Biz, bytyn eksikliklerni, jetismemezliklerni kenar eterek, sÞnÞfь duşman kulaklarnÞn, onlarnÞn quiruqlarÞnÞn, ajaq calmaqa ÞmtþluvlarÞna, akisliklerine qatÞj darbe endirerek, bu vazifeni mutlaqa elde etmege borçlÞmÞz. Bu vazifeni elde etmek icyn bizde bytyn şarait ve mymkinlik bar.

„Bizim masinalarÞmÞz ve traktorlarÞmÞz fena suretde qullanÞlalar. TopraqlarÞmÞz gyzel islenmeller. Maşina ve traktorlarÞmÞz gyzel qullanÞlmaqa ve topraqlarÞmÞz gyzel işlenmege baslandÞqÞ ile beraber mahsullarÞmÞz miqdarÞnÞ eki yc qat artdÞrmaqa muvaffaq olurmÞz".

MÞna Stalin arqadaşnÞn jalÞnÞz bu kösterişi pamuq tarlalarÞnda da jyksek bereketni hic bir sözsiz te'min eteçekdir. BunÞn icyn bu sahaqa xususij diqqatnÞ ajÞrmaqa borçlÞmÞz. Stalin arqadasnÞn bu kösterisleri bytyn pamuqçь kolxozlarnÞn bytyn işlerine esas olmalÞdÞr. Her bir pamuq kolxoz, brigadasÞ ve kolxozçь qanÞ öz isine bu kösterisni esas tutaraq her bir hektardan 2—3 qat jyksek bereket pamuq almaq, ve pamuqnÞ nymynevij islemek icyn bolşevikçesine kyreşmege borçlÞdÞr.

Mahallerden kelgen xaberler, bir coq jerlerde kecen senenin janÞlışlÞqlarÞnÞn tekrarlandÞqlarÞnÞ köstereler.

Biz pek jaxsÞ bilemiz ki, ziab bereketnin esasÞdÞr. Böile olqanÞna baqmadan, pamuq icyn ziab her jerde ve keregi qadar hazÞrlanÞlmadÞ. Bir sÞra jerlerde ise, ziab fena keifijetde, 8—10 santimetr derinlikde ve çal qaldÞrÞb japdÞlar.

Derhal kecgen kyznin bytyn janÞlÞslÞqlarÞnÞ hisabqa almaq ve te'xir etmeden tyzeltmek kerekdir. Kecgen sene bizde pamuq mahsulÞnÞn bvivk bir miqdarÞnÞn baslÞça jerni fena keifijetde islev ve ba'zÞ jerlerde bilq köre, zijankarlÞq maqsadile fena islev ve pamuq icyn fena topraqlarnÞ ajÞruv neticesinde qaib oldÞqÞnÞ unutmaq olamaz. Cynki Lenin ve Sejtler rajonlarÞnda bir coq kolxozlarnÞn pamuqnÞ aqÞr balcÞqlÞ, bataqlÞq, ve tuzlÞ topraqlarqa ve fena kijik otlar (cocqa tamÞr, gorcak, osot) ile bÞlaşÞq jerlerge ekdikleri faktdÞr. Bu sene böjle hallarnen qatÞj kyreşmek kerekdir ki, kolxozçь qadÞnlar bu kyreşnin birinçi sÞralarÞnda olmalÞdÞrlar.

Biz juqarÞda Stalin arqadaşnÞn sözleri ile maşinaqa nasÞl janaşmaq, ondan nasÞl fajdalanmaq kerekligini qajd etgen edik. Byjyk-Onlar Maşina traktor stansijasÞ 7 dane maşina „qajÞb" etdi. Böjle faktlar diger jerlerde de coq. Maşinalarqa böjle baquv—şiddetle mahkeme etilmelidir. Bytyn maşinalar, sacuv islev kedikleri bir tamam hazirlenmege, tam ma'nasile calÞsdÞrÞlmaqa borçlÞdÞr. AjnÞ halde agrotexnikanÞn bytyn talablarÞna reajet eterek en a'la urluq hazÞrlav meselesi de bas vazifelerdendir.

Bu jerde ajrÞça şunÞ da qajd etmek kerekdir ki, pamuq mahsulÞnÞ kontraktatsija etyv jyksek bereket icyn quvvetli silahlardandÞr. BunÞn icyn kolxoz ve ajrÞ xozajstvalÞlar sektorÞnda 55.316 sentnerlik kontraktatsija planÞnÞ bir tamam toldÞrmaq kerekdir.

Her kolxoznikge, her kolxozçь qadÞnqa ve emekdar ajrÞ xozajstva sahibina pamuq mahsulÞnÞ kontraktatsija etyv icyn devlet tarafÞndan berilgen bytyn lgotalarnÞ ve artqacÞqlarnÞ anlatuv, şimdi bytyn teskilatlarnÞn, MTS-larÞnÞn ve raion topraq teşkilatlarÞnÞn delegatka toplasuvlarÞnÞn texir etmek mymkin olmaqan, birinci nevbet işleridir.

Savet hvkymeti, bu qimetli kylturaqa sotsialistce diqqat ile calÞsqan ve pamuqnÞn kejfijetini jykseltmege qajret etgen sabançÞlarqa kenis suretde iardÞm etmekdedir.

Memleketimizni seneden senege ecnebij pamuqÞ almaqdan qurtarmaqa ve bizim savet toquma sanaib'mÞznÞn xam mal bazasÞnÞ qavilesdirmekde olqan bu pek qimetli kyltura, her kolxozda bytyn kei xozajstvasÞ senesi zarfÞnda diqqat ve himaje kermelidir. Her kolxoz rehberi, pamuqçь brigadirler ve daimij pamuq brigadasÞnÞn her kolxoznigi ve kolxozçь qadÞnÞ öz ucastkalarÞnÞ öile kocvrmelidirki „bejaz altun" da jyksek ve gyzel kejfijetli bereke te'min olunsun. ve böilelikle kolxozniklernin maddij vazÞjeti daha zijade jykselsin.

Aişe Abit

Esas v stalarıa-xususi diqqat

Stalin arqadaş, kolxoznikler-udarnikler birinçi sijezdinde söjlegen nutqında: „kolxozlarda qadınlar—byjyk quvetdir. Bu quvetni qasır astında tutmaq çinajetdir"—dedi.

Baharlik köj xozajıstvası vaqtında, xususile spetskyltyra rajonlarında biz qadın emeginden tamamile fajdalanmaqnı teşkilatlandırmaqa borçlımız. Kolxozlarımızda byjyk quvet qadınlarnı istihsalnın bytyn putaqlarına çelb etmemiz kerekdir. „Bizim vazifelerimiz, kolxozlarda qadınlarnı ilerige doqrı çelb etmek ve bu quvetni işge çelb etmekdir (Stalin).

Umumijetle istihsal ve kolxozlarımızda qadınlarqa calışmaq, kendi quvetlerini köstermek ve „kolxoz qurulıçılıqnı köz bebekleri kibi saqlasınlar" icyn onlarqa esas şaraitlarnı doqırmaq kerekdir. Bu esas şaraitlerden biride bala muesseselerini jolına qajmaqdır.

Saqlıq saqlav xalq komisarlıqnın planı mevçyvi bu sene Qırımda 212 jasla acılaçaq olıb 8039 balanı qaplav alaçaq edi. Bu raqamlar ise narkomzdravnın bergen malumatına köre, artıq zijadesile jerine ketirilgendir. Bu pek jaxşı. Lakin bu jerde şunı qajd etmek kerekki, kerek sajıça ve kerekse kejfijetçe bu miqdar bizi qanaatlandırmaj. Bu sahada bizge daha coq calışmaq ve her bir kolxoz janında bala muessesesi elde etmek vazifesini jerine ketirmek kerek.

Mahallerden aldıqımız ve bygyn basmaqda oldıqımız xaberler mahallerde bir coq kolxozlarımızda jaslalar olmaqanını ve ba'zı birlerinde işlernin osal olqanını ve ajni halde bir sıra köj teşkilatlarının qadın emegine qıjmet kesmegenini köstereler. Böjle hallarqa artıq netiçe bermek kerek. Her bir kolxoz idaresi köj soveti, delegatka toplaşuvı partija komsomol jacejkaları Stalin arqadaşnın kejde calışuv ve kolxoznikler udarnikler sijezdindeki nutqnı harfi harfine benimsejerek onın içrasını bolşevikçe te'min etmege borçlıdırlar. Bu vazife te'xir etilecek vazifelerden degildir. Juqarıda qajd etdigimiz kibi, qadın emegini teşkilatlandırmaq, ondan fajdalanmaq icyn birinçi şartlardan olqan bala muesseselerinin işlerini jolına qojmaq-esas vazifelerdendir.

SÖZ BERDILER.

Faqat söz bergenlerini UNUTDILAR

Baqçasaraj. Qocıq Eli kejindeki „Şevcenko" kolxozının a'za qadınları, baharlik köj xozajstvası kampanjası meseleleri ve qadınlarnın vazifeleri doqrısında mesele işledi. Toplaşuvda qadınlar bir aqızdan kolxoz istihsalına bir qalmaj sarılmaq kerekligini qajd etdi ve qadınlarqa calışmaq icyn onı bala baqıvdan qurtarmaq kerek dediler ve jasla acılmaqa da qarar berdiler.

Kolxoz pravlenijesi, jasla doqrısında qadınlarnın bu teşebbuslerini jerli tanıjaraq aprel 1-ge jasla acmaqa söz berdi. Bu pek jaxşı. Teşebbusnı pravlenije qorcaladı. Faqat kolxoz pravlenjesi bergen sözini unutdı. Hala bygyn jasla joq. Qadın quvvetine ehemijet bermemek çinajetdir. Pravlenje bonı anlasın ve qadınlarnın talabını jerine ketirsin.

Jasla qıdırqan

BUNLAR ICYN ?

KIM MES'UL

Aluşta. Qadın emeginden kolxozlarımızda tamamile fajdalanmaq icyn esas şartlardan biri bala muesseselerini çanlandırmaq olqanı her birimizge belli ise de, bu Kerbek köj teşkilatlarına belli olmasa kerek.

Bizim köjnin bala musseselerinde bir coq başsızlıqlar jaşamaqda. Kejde bala muesseseleri ile qaplanılıb alınmasa kerek olqan balalar 150 qadar. Faqat jalınız 100 qadarı çelb etildi jaslada, terbije nizam işleri aqsaq. 150 bala icyn berilgen erzaq 180 bala icyn hazırlanıla. Netiçe de aşlarnın kejfijeti osal. Bonın böjle olaçaqıda her kesge belli. Balalarda jaslaqa haveslik joq ve ilaxire.

Bizim köjnin bala muesseseleri işleri ile meraqlanqan bir teşkilat cıqmazmı eken. Cynki vazıjetni mutlaqqa teşkermek ve bir sıra amelij tedbirler kermek kerek.

O kejden.

Bala jaslaları bala mejdancaları aqlarını kenişlendirmek onlarnı teşkilatlandırmaq jolı ile qadın emeginden tamamile fajdalanmaqnı jolına qojajıq.

Resimde: „Udarnik" zavodının şef kejinde teşkilatlandırqan nemynevi bir bala jaslası.

FATIME AMZA

jaslasьnь nymynevlj tuta

Jalta. Bala jaslalarьnьn, bala mьesseselerinin baharlik kөj xozajstvasь işlerine xьzmet etdirmek vazifesini keregi kibi anlaqan Ajvasьl kөjinin „Diqqat" adlь kolxozь, baharlik işlerge hazьrlьqda xususi diqqatnь jaslaqa ajьrdь. Jaslaqa xususij diqqat berilmesi, keçen senege nisbeten bir coq muvaffaqьjetler elde etilgenini kөstere, bu muvaffaqьjet ise, ameлij cөl işleri vaqtьnda өzini daha zaijade kөstereçekdir.

Kolxoz ta mart başlarьndan başlab, jaslada olqan bytyn eksikliklerni mejdanqa cьqararaq, onlarnь tamamladь. Şimdi ise jasla mydiresi Fatma Amza arqadaşnьn udarni calьşmasьndan өtri jaslada işler nymynevij ketedir. Jaslada bygyn, hepsi 210 bala bar. Bir tarafdan, jaslada balalar pek jaxşь baqьla, terвije etile. Jaslada her balaqa ajrь krovat, ajrь oturqьc, canaq qaşьq ve ajrь jyzbes olьb, temizlikge qajet ciddij diqqat berile. Aş suv degen daj vaqtь vaqьtьnda berile. Diger tarafdan da bala baquv, bala icyn qajqьruvdan qurtьlqan analьq—kolxozçь qadьnlar, kolxoz istihsalьna, bahar kampanjasь vazifelerine japьşdьlar. Bygyn kolxozda qadьnlar 100 prosent işge cьqalar. Işlerni nymynevij suretde qojaraq, qadьnlarnьn 100 prosent işge cьqmalarьnь te'min etmege jaxşь xьzmet etdigi icyn kolxoz pravlenjesi jaslanь mukafatladь. Bu ise jasla xadьmlerini daha zijade işge sarьldьrmaqa sebeв oldь.

„Diqqat" kolxozьnьn işge bөjle diqqat bermesi ve Fatima Amza arqadaşnьn jaslaqa nymynevij nizam bermesi rajonnьn bytyn kolxozlarьnьn nazar diqqatьnь çelв eterek, kendi jaslalarь doqrьsьnda tyşynmelerine, diqqat ajьrmalarьna borçlь ete. Jaslalarьmьz qadьnlarqa calьşmaq icyn bol-bol şarait doqьrmalьdьrlar.

Nazife Abdurazaq.

BINA JOQ EKEN

Kursnь bitirib myreвbijeler de qajtьв keldiler. Demek, jaslanьn alьв baraçaq quvvet bar. Lakin bonь bizim Ulaqlь kөji (Baqcasaraj) kolxozь ve xusan soveti, kөrmek anlamaq istemejler. Her iş jerli jerinde, gyzel kitedir de onьn-icyn qulaq asmajdьrlar dep bellemeniz, janьlьrsьz.

Kөjde qadьnlarnьn pek az bir qьsьmь işge cьqa. Qalqanlarь cьqmaj. Sebebi onlar, ev işlerinden bala baquvdan qurtulьв olamaqanlarьdьr. Kөjimiz ise bytyn xozajstva işlerinde geride qala. Işge cьqьlmaqan soη elвetde şaj olacaq daha. Bunlarь kөre turub da ne pravlenjө ne de kөj soveti jasla icyn qajqьrmajlar. Kөj soveti—jasla icyn bina joq dej. Bu jalan. Bina tapmaq mymkin. Bina tapьlmaqanьnьn esas sebebi—menim fikirime kөre—qadьnlar quvetine qьjmet kөsmemekdir. Bonь bare bizim kөjrehberlerimizge rajon teşkilatlarь anlatsьnlar.

Baqьmsьz.

Myreвbijeniη ezini terвijelemek kerek

Baqcasaraj. Byjyk-Өzenbaş kөjindeki balalar jaslasьnda bajaqь bala bar. Lakin bu jaslada nizamjoq demek mymkin. Balalarnьn terвije etyv işleri aqsamaqda. Ballar icyn qajqьrqan өzinde mesylijetlik tanьmaj. Bundan sebeв de kolxozda qadьn emegi aqsaj başladь.

Jaslanьn вөjle olmasьna sebeв ne? Onьn birinçi sebebi jaslada myreвbije adьnь taşьqan qadьnnьn soη vaqьtlarda өzinde mesylijet dujmaj, işge suquq baqьв başlamasьdьr. Ekinçi tarafdanda, kөj teşkilatlarь bu işnen meşqul olmajlar. Olsajdiler myreвbijeni sьqar—terвijeler ediler. Her halde, вөjle vazьjetge ileride mejdan bermek olmaz, өgy alьnmalьdьr.

Terвijeçi.

Udarnikler mukafatlanьlmaj

Tenвellerge qarşь tedвir kerylmej

JALTA. Derekөjde, 1930 senesi aprel 5-den beri „Qьvrьz" adьna bir toqьma arteli jaşab kelmekde. Bu artel 1931 senesine qadar bir coq reisler, scotovodlar kөrib kecirdi. Onlar biri-biri artьndan hic bir iş japmajьв taşlab-taşlab ketdiler. O vaqьt artelimizde pek вyjyk eksiklikler, jetişmemezlikler bar edi. Artelde kadro hazьrlav işi en aşaqь dereçede tura edi. Işimiz вөjleçesine tamam bir sene devam etdi.

1932 senesi artelimizge janь reis sajlandь ve scotovod keldi. Вөjleçesine işimizde вyjyk perelom doqa başladь.

Reisimiz TENZILE BOSЬ arqadaşnьn jolвaşçьlьqь altьnda ve artel a'zalarьnьn işge zijade sьçaq baqmalarь sajesinde, işlerimiz jolьna qojьldь, borçlarьmьznьn hepsini berdik.

Hykymetnin qararь myçibi өzimiz hazьrlaqan bezden өzine mal oluv fijatьnen artel a'zalarьna kerek şejler berildi. Şimdi artelimiz kadro ile de te'min olьndь.

Lakin bu вyjyk qazanьclarnen bir sьrada daha eksikliklerimiz dө joq degil.

Bizim artelde toqьma, naqьş işlerinde calьşqanlarnьn hepsi 35 adamdьr. Bunlardan 3 danesi partija a'zasь ve 1 danesi de komsomol a'zasьdьr. Artelde her vaqьt kontrol raqamlarьnь artqacь ile toldьrqan ve başqa işlerde de udarnь suretde calьşqan, nymyne kөstergen arqadaşlar coq olsa da, artelde emek nizamьnь вozqanlar da tapьlmal turmaj. Bu işlerge ise, son vaqьtlarda вьraz suvuq baqьla. Nymyne kөstergenler taqdir etilmej, mukafatlanmaj, emek nizamьnь вuzqanlarqa da keregi cөzalar berilmej.

Muvaffaqiөtlerni вegitib, eksikliklerni joq etmek icyn, biz artel a'zalarь өz teşeввysimizni keregi dereçesine qadar, kөtermelimiz.

Artel a'zalarьndan:
SAJDE KAJMAKAM

TEŞKERINIZ JUTMADЬNЬZMЬ?

Zajomlarnьznь teşkerinиz

Bizim devlet zajomlarь jardьmь ile topladьqьmьz paralar xazajstva japьçьlьqь icyn sarf olьna. Bu işçi sьnьfь, kolxoznikler ve bytyn emekdarlar icyn elverişli, cynki bizim sotsijalizm japьçьlьqьmьz ne qadar tezlikle ketse—emekdarlarnьn vazьjetleri de o qadar tezlikle ejileşe. Her bir işçi, her bir kolxoznik ve her bir emekdar qadьn zajom almaqle jalьnьz sotsializm japьçьlьqьna ve sovetler Birliginiн mudafa'a isti'dadьnь qavileşdiryvde jardьm etmejib ajnь zamanda o өz toplaqan paralarnь saqlavda өzine de jardьm etmekden ola. Her bir emekdar qadьn zajom almaqle өzparasьnь proletar devletine saqlamaqa bergenden ola. Bunьn icyn ona devvet prosent ve jutuv jolь ile qazanьc bere. Zajomnьn myhleti tolqan soн ise her bir emekdar өziniн devletge bergen parasьnь qajtarьb ala. Bejlelikle her bir emekdar zajom almaqle bir tarafdan sotsijalizm quruçьlьqьna jardьm ete, diger tarafdan o prosent aluv ve jutuv jolь ile zajomdan qazana. Bunь bytyn işçi, kolxoznik ve emekdar qadьnlar anlab zajomqa haveslikle jazьlalar. Bu pek jaxşь.

Bizde zajom paralarnь vaqtьnda beryv ve zajom tirazlarь ojnalqanda obligatsijalarnь kөzden keciryv eksikligi olub biz bu jetişmemezliknin de өgini almaqa borьçlьmьz. Zajom alqan her bir emekdar qadьn parasьnь vaqtьnda өdemekle ve tiraz ojnalqanda өz obligatsijasьnь kөzden kecirmekle өz işini keregi kibi japqandan olaçaqьnь unutmamaq kerek.

100 PROSENT JAZЬIDЬQ

Udarnik zavodьnda hepsi 380 işçi calьşa. Biz bu udarnik zavodьnьn udarniklik adьna lajьq olqanьnь, planlarьnь vaqtьndan өgine toldьrьb, Aqmesçid şeher saveti tarafьndan ve Moskvadan myhim baxşьşlar ile mukafatlanqanlarьnь oqub өgrengen edik.

Onlar her şejde өgde kөtgenleri kibi, zajom işinde de artda qalmadьlar. Onlarda olqan 380 işçi zajomqa 100 prosen, 36 bin 830 rublelik jazьldьlar ve 34 bin 386,66 kapigini artьq edediler.

Lakin zavod idarelerinin bir qabahatь olsa oda, өz işçilerinin zajomdan ne qadar qazanqanlarь haqqьnda belli bir ma'lymat elde etmedikleridir. Faqat işçiler ile ajrь musahabeler өtkergende, zajomnьn pek jaxşь şej olqanьnь ve bundan daha işçiler өz borçlarьnь өdemezden өgine bile, jyzlernen işçilernin zajomdan qazanqanlarьnь men bellesem aşaqьdaki kөsterilgen ba'zь arqadaşlar isbat eter. Mesela: Dijacenko arqadaş—100 ruble, Pinen 25, Ibrahimova 25, Miroşnicenko 25, Ametova 70, Kөgen 25, Qurt-Mollajeva 14 ruble qazandь ve bunьn kibi bir coq arqadaşlar daha bar.

Keziçi

Sulejmanova „Volja Truda" konserva zavodьnьn en ejji udarniklerindeu. Udarnij işi icyn mukafatlandь. (Foto—Em-Ben).

250 RUBLE CЬQDЬ

Bakumenko arqadaş, „Serp i Molot“ fabrikasьnda calьşa. kumenko arqadaş jaş olsa da, jyksek kvalifikatsijalь işçilerden sajьla. Udarnitsa. O işine her vaqьt vaqtьnda kelib, vaqtьnda qajta. Sebebsiz hic bir vaqьt işinden qalmaj.

Bakumenko arqadaş 4-nçi tamamlajьçь sene zajomьndan 250 ruble qazandь.

O, „Men şimdige qadar zajomnьn ehemmijetini keregi kibi anlamaj edim“ dej. Şimdi Bakumenko arqadaş zajomnьn jalьnьz hykymet icyn degil de, emekdarlar icyn de byjyk fajdasь oldьqьnь daha keregi kibi anlamaqan arqadaşlarьna anlatmaqa calьşa. Tsexdaşь

Dorovik M. A. Sevglavvojnnport işçilerinden. Işçi kollektivi onь koperatif işine vidvigat etgen edi. Onьn dukanь para vastalarьnь monlize planlarьnь toldьrьb keldi, toldьra. udarni işi icyn 4 kere mukafatlandь.

„UDARNIK“ niŋ UDARNIGI

Açi Ametova arqadaş dört seneden beri udarnik zavodьnda calьşa. O udarnitsa. O daha hic bir kerre sebebsiz işden qalmadь. O her vaqьt öz emegile calьşьb jaşamaqa seve. Anife arqadaş, hykymetniŋ cьqarqan myhim qararlarьnь, xususan qadьnlar haqqьnda cьqarqan qararlarьnь ögrenmek icyn haveslk ile calьşa.

O, ilki vaqьtlarda zajomnьn ehemmijetini anlab olamaj edi. Ehemmijetini anlaqan soŋ, dördinçi tamamlajьçь sene zajomьna bir ajlьq maaşь ile jazьldь. Daha borçьnь ödemezden öginе o, zajomdan 70 ruble qazandь, O, şimdi zajomnьn ehemmijeti pek byjyk olqanьnь, hem hykymet ve hem de emekdarlar icyn fajdalь olqanьnь anlab şimdi zajom oqurьnda teşviqat japa. Onьn 70 ruble qazanmasь digeг, zajomnьŋ ehemmijetini anlamaqan xalqlarqa anlatmaq icyn bir qolajlьq doqurdь. Endiden soŋ özi de zajomqa bir ajlьq ma'aşьna degilde daha zijadesinen jazьlmaqa söz bere.

Arqadaşь: **Ajşe**

100 RYBLE QAZANDЬM

Maaşьmnьn artqacьndan hykymetge zajom jolь ile borçqa berib turdьqьm paradan memleketimizi industrjalaşdьrmaq, işçi ve emekdarlarnьn medenij-maddij çehetlerini tyzetmek icyn byjyk fajdasь olqanь kibi özimede byjyk jardьmь ola. Devlet tarafьndan umumijetle vazьjetimniŋ tyzelmesine qoşma olaraq da, jazьldьqьm, „4-inçi tamamlajьçь senesi zajomь“ ndan 100 ryble para jutdьm—qazandьm.

Novikova

Aqmesçid, „Bolşevik“ zavodь.

FAJDA KETIRE ve fajda köremiz

„Serp i Molot“ fabrikasьnda daimij suretde calьşqan 445 işçi bar. Bunlardan 156 danesi qadьndьr.

Onlar öz aralarьnda hykymetniŋ cьqarqan myhim qararlarьnь işlej, anlaj, soŋra onь hajatqa tatbiq etmek icyn calьşa. Onlar jaşajьşlarьnda bytyn bu işlerniŋ hem özleri ve hem de hykymet icyn fajdalь bir işler olьb, cьqqanьnь anlaj, köreler ve hem de bu işlerni başqasьna anlatmaqa da calьşalar.

Men bu ajtqan sözlerime misal olaraq onlar arasьnda zajom işleriniŋ nasьl ketgenini ve onlar nasьl anlaqanlarьnь ajtmaq ve köstermek istejim. Jüqarьda söjleb kecdim, anda 445 işçi olьb 15 danesi janь kelgen işçilerdir. Bunlarnьn 525 danesi, 54 bin 995 rublelik zajomqa jazьlьb, 47 bin 484, 40 kapigini artьq ödediler

Onlar daha bytyn paralarьnь berib bitirmediler. Faqat siz bir baqьnьz. Onlar bu işden ne qadar fajda kördiler. Onlardan jyzlerçe işçiler 25-şer, 30-ar rubleden başlab, ta 150, 250-ga qadar aqca qazandьlar. Mesela: Bakinenko 250 ruble, Tixonova 75, Magram 25, Izmajlova 85, Pajevskaja 125, Svitskaja 150, Karacura 35, Toqtaşanova 14, Mustafajeva A. 25, Açre Bensejd 125 ruble qazandьlar.

Işte bu adlarьnь sajьb, kecgen arqadaşlar ve umumijetle fabrikanьn işçi qadьnlarь ve işçileri **„biz hem hykymetmzige ve hem** de özimizge fajda ketiremiz“ deb sevineler.

Arfije

Mektyв

Qьrьm devlet neşrijatь tarafьndan, şairlerimizden Asdurahim Altanlь arqadaşnьn „Өsym adьmlarь" adlь şiirler kitabçьqь basdьrьlьb cьqarьldь. „Өsym adьmlarь" icinde bir coq meraqlь şiirler bardьr. Biz, Mektyв adlь bu şiirni, şu kitabcьqdan alьb basamьz.

Tavqan aqam!
Pek qvandьm alqanьma mektybinni.
Men anladьm endi VUZ-nь bitirerek,
Işcyn qajtьb kelgeninni
Men bularqa coq toqtalmaj,
Çevab jazam syaline,
Qa baqajьm tanьrsьnmь
Şьnşьb çyrgen toqal sacь Gylijinni?
Kecgen sefer jazqan edim,
Fabzaucnь bitirgenim:—
Gos zavodqa kireçegim.
Bu kyn endi cilengirmen—
Sen pek şaşma—cilengirlik ete kөp qьz.
Aptem dajьn bom-boşьna
Qomşularda men çyrmimen cijnab saqьz
(Bu bir şaqa şimdi o da
Urba tikgen fabrikada calьşa ja)
Jaşavьmnьn qararь joq,
Balalьqda aşaqandaj, aşamajman symsyk donqьz
Jaşav mencyn tazelendi,
Tazelendi maqa dynja.
Өz өzinni maqtav avur,
Şaj bolsa da,
Bu yc ajda
Eki kere aldьm endi men premja...
Sen kylersin,
Kylme aqam!
Maqtanuvdan ujalsam da,
Quvancьmnь sana jazam.
Bizde jazda,
Bar sexlerde ketdi ta'mir,
Udarnikçe, biz calьşdьq,
Kerek bolsa geçe, kyndyz demi avur.
Şu vaqьtda kerek boldь
Prokatda valiklerge bir qac detal.
Endi şabaş... kөpler qajta.
Meni bir az açьndьrdь bөjle bir hal...
— Men jasarman!
Dev sөjledim men masterge
Uzun bojlь torba saqal djadja Semjon
Birden birge inanmadь bu sezlerge...
Djadja Semjon maqa dedi
— Gyzel, gyzel...
Alsan al ja, buncyn vaqьt eki saat
Bitiryvge kolьrьnmь
Şimdiden ajt.
— Bitirirmen!
Degenime kyldi master—djadja Semjon,
Sevincinden.
— Bitiralmaz... degen eken o icinden.
Mengenenin ken avuzь jaqaladь,
Men sьqqanda burqucьnь;
Valiklernin kecer başьn tutmaq icyn,
Kerek bolqan zolubcьqnь.
Men başladьm calьşmaqa,
Qavij tutьb egevimni hem sapьndan hem uçundan
Vaqtьnda işni eda etyv icyn
Işge saldьm bar kycimni
Jyrek ura...
„Vaqьtьnda jetişdirib bolalmam" dev.
Birinçisin tuspallavcyn oqraşdьm kөp.
— Baqlaj, ja'nij tenbel Esma
Qajtqan vaqьt mana kelib demesini
— Işle... dynja sana qalьr!
— Sendi baqlaj tuvulman" dev
Berdim onьn sepisini
Kөpler qajtdь,
Bir qac dane partijalь
Qac komsomol
Beş on dane partijasьz qaldьq sexde
Jьldьzcьqlar köringenci jyksek kökde.
Omuzlarь tyrtyв turqan,
Uzun bojlь djadja Semjon,
Maqa taban jaqьnladь.
Pek sabьrnen:
— Gylij, endi eki saat toldь" dedi
Jyzindeki telaş ьzь çojtьldь
Kөrgeninen hazьr bolqan detallerni,
Pek balaban sevinicnen o uzatdь detallerge.
Uzun, arьq ellerini.
Jacejkada toplaşuv bar
Ketyv icyn vaqьt boldь
Bu qadarnen toqtataman mektybimni
Daha pek kөp şej jazarman
Eger alsam mektybinni.
Aqacьqьm, oquqanda mektybimni,
Oqu kylmi,
Komsomolka selamьnen
Qьz qardaşьn bolqan Gyli.

SAFIJE

ŞTURMOVIK

Kyz mevsiminiŋ son zamanlarь oldьqьndan kyneşnin quvveti qajtqan, pek alcaqda hareket ete ve saat on altь qararlarьnda jerge qaranlьq ceke edi.

„Komintern" (eveli Aq-Mecet, şimdi Frajdorf rajonь) kolxozьnьŋ hajvan syryleri kəjge qajta ediler. Maxsus tuvarçь olmadьqьndan syryni nevbetnen kolxoz balalarь ve aqьr işge jaramaqan qadьnlarь baqa ediler. Syri boqdaj sabьndan cьqьb balcьqlь ve catal tьrnaqlь hajvan ajaqlarьnen yjmelengen ve araba tegerciklerinen kəsmelengen ulь jolqa janь jetgen ediler. Hajvanlar arasь yzilmegen qьcьrşmalar ve menremeler ile kolxoz qujьsuna doqrь kete ediler.

Syri əginde, jol yzerinde, jaqmurnen suvlanьb ьlьrajьb qalqan teri paltonь japьnqan, başьna qьrmьzь javlьq baqlaqan, orta bojlь, ince belli, sarь şьnlь, qьlandan saclь, sьrlь kəzli Safije ketmekde edi.

Safije, balcьqlь jolda islaq ve tabanlarь ufqalanьb bitgen qaba, balcьqlь cьzmalarьnen sert-sert adьm ala ve her alqan adьm sajьn ajaqlarьnь nevbeti yzre silke, cьzmalarьna japьşqan balcьqlarnь cavdьrta edi. O coq ketmej, toqtala cьzmasьnьŋ qaba burunьnen harman vaqtьnda maşarçьlarnьŋ kelişi gyzel iş japuvlarь netiçesi olaraq tyşib qalqan kilte toplarьnь tyrte, sonra jerge egilib bir top başaqnь qolьna alьb oqalaj, qararqan boqdaj danelerine baqa, başьnь sallaj, boqdaj danelerini jerge braqa ve jyrmege başlaj

— Bu zijankarlьq icyn doqrьdan-doqrьqa mahkemege bermek kerek-dej, jyrişini javaşlata, özçesine bereketni toplavnьŋ jekynini ceke, zararlarnь hisab ete ve bir daha toqtala...

— Otuz eki prosent?.. Bizim, Biz kolxozçьlarnьŋ kelişi-gyzel iş japuvlarь netiçesinde otuz eki prosent qajьb!! Ne demek, otuz eki prosent, bir oba zaxire...

O, kecgen harman vaqtьnь xatьrlaj—ajьblь kynler. Kolxozda obezlicka hykym syre. Bir coq traktoristler işge cьqmaj, saroqușlьq japalar, işge cьqqanlarь ise „kazjonnьj" calьşalar. Calqь maşinalarь sutkalarnen toqtab jata. „Arnavьt" boqdajь tokyimege başlaj. Brigadalar ve umumen alqanda ucastkalarda nizamsьzlьq, mes'yljetsizlik hykym syre.

Safijenin brigadasьnda calьşqan traktorist Bekir „tyrk denbeline" cevirilgen, hic bir şej japmaj, degil japmaq, laf etmege bile erine. Bunlarnьŋ hepsi doqrь oldьqьna inanьlmaj, faqat, faktlar inanmaq kerek oldьqьnь səjlejler.

Hava jel. Jel özinin uzundan uzaq, sonsьz dyrkysini jьriaj:

— Zij-ij-ij-ij!

Jel pençere ramkalarь sьzatlarьndan icerige kire, traktoristlernin odasьnda ojnaj.

Başьnь jorqanьnen byrkegen Bekir, əli kibi serilgen, juqlaj.

Safije içerige kire Bekirnin janьna bara, onь ujanta

— Bekir, Bekir, Bekir, tur jeter artьq...

Bekir jumarlana, ekinçi tarafьna cevirile kene juqlamaqa başlaj. Safijenin sabrь bite, bytyn varlьqьnen Bekirni ujantmaqa tьrьşa.

Bekir başьnь kətere, kəzlerini oqalaj, çevablana.

— Amanda dadsьzladьn, ketci menim janьmdan qançьqlanma! Zaten senin hasьl juqlaqan adamdan ne alьb bereçegin bar?!

— Boqdajlar qajьb olub ketmekde, tokyimege başlaqan... toplamaq kerek!

— Toplamaq kerek olsa, toplajsьn ta onь maqa ne ajtasьn! Maqa ondan ne kirib cьqaçaq bar? Men toqtab jatqanьm icynde haqqьm alam.—Hem haqiqatende əjle. O paranь brigada mexaniginden de zijade ala.

Harman vaqtьnda Safijenin brigadasьnь qara taxtaqa jazqan ve ondan udarniklik adьnь da alqan ediler. Safije bunlarь hic aqьldan cьqarmaj. Safije bu lekeni taşьmaqa utana. O kolxoz teşkil olunqandan beri aktif, udarnik olub kelgen edi. Bu kyn jalançь udarniklernen beraber qara taxtaqa tyşgen. Onь Bekirnen bir ramkaqa qojqanlar. Şu kyni aqşam o jacejka sekretarьna kelib dej:

— Sekretar arqadaş,—dyşkyn sesnen—men traktorlarnьŋ toqtab jatmamalarь icyn özimni qajьb etmege razьman. Faqat, bizim calьşuv sistemimizniŋ kelişiksiz oluvь icyn men qabahatlь degilim.

Sekretar dinlemedi, qolьnь salladь cьqdь.

Safije de başьnь təben alaraq, cьqmaqa meçbur oldь. Pravlenije „Jalançь udarnik" adьnь almadь. Safije ise onь aldьrmaq peşinden keze. Onьŋ aqьlьnda Stalin arqadaşnьŋ altь şartь evelden de bar edi, faqat onь nasьl jaşavqa kecirmeli? Mьna bunь Safije carelеb olamaj edi. Bu giçe o xususda dyşynib cьqdь. Ve caresini de buldь. Calьşmaqa başladь...

II

Ycynçi „Cajlav" ucastkasьnda-rahatlьq kynl. Motor sesleri eşitilmej. „Interler" sьra tizilib turalar. Şimdi her traktornьŋ öz xazaini-brigada mexanigi bar. Traktorlerge nomerular qojьlqan.

Traktoristler kyneşge qьzьnalar. Onlarnьŋ işleri sьrasьnda. Onlarnьŋ arasьndan birisi dare, digeri kemane cala. Arqasьnь jerge təşeb jatqanlardan Sejd Ali ise, qara sesnen cьnlaj.

„Eki kesek kөjiq bar,
Ortasь yzik alaj,
Sacьna sac-bav bulajьm,
Qolьna jyzik alaj...“

Masterskojnьq qarcьqasьnda bu ezginli, janьqlь cьnlarnь dinlev oturqan Safije jaşlarnьq—traktoristlernin janlarьna keldi de Sejd Alige cevirilerek:

— Sejd Ali ne o qadar jandьq, vazmijinni kөrib olamajsьqmь—dejerek, şaqa japьb kyldikden soqra:— arqadaşlar bygyn aqşam brigadamьznьq toplaşuvь bar, bir qalmaj kelmek kereksiniz—dedi ve oturdь.

Sarь taşnьq yzerine başьnь qojьb jatqan mexanikin (Safijenin) jardьmçьsь—traktorist Amet kitab oqub өglene.

— „...tyrenli ve diskalь sabanlarь өjle regylirivat japmalь ki syrylgen jer tegiz, tomarsьz olmalь. Zira, tegizsiz syrylgen jer dьm saqlamaqdan mahrumdьr. Ekinçide regylirovat olunmaqan sabanlarnьq iş templeri javaşlamaqle toqtaluvlarda sьq olur“...

Amet oquqan jerinin maqsadьnь anlamaqa tьrьşa:

— „Cij qaldьrьlqan jerler—kijik otlarnьq omnigidir. Cij qalqan jerlerge ot biter. Sabannь derenden syrmek lazim“.

Safije onьq janьna barьb өkdi, dinlemege başladь. Soqra, ajaq ystine turaraq:

— Bilesinmi Amet ne! eki-yc kynden zjab syrmege başlajaçaqmьz.

— Bilmem.,.

— Men jaqьnlarda өlde edim. Abaj-tarxan (XX) quruqan.

Amet onьq bu oturьşьndan, işge-sөzge kirişyvinden razь olmadь. Safije, bilesinmi ne? Ketci menim başьmdan başmnь kytmeci! Keldin, fikrimni buzdьq taşladьn.

— A—ha, Amet sen mana oqumaqa qalabalьq etme dese, men ketmege hazьrьm-dej de onьq kitabьnь өrte.

Amet acuvlanьb-ketse,-dejim şimdi dinin... Vallah urarьm, billah urarьm, Mexanik degil-ne xьjarьm olsan ol!

Safije sөzini tyrlendirib-Amet men sennen sөjleşmege keldim.

Amet javaşdan evvelgi jerine oturdь. Ona jaqьn bir jercikde de Safije oturdь.

— Sөz misali men өzimnin pajkamnь myddetinden evel bitirmek istejim. Өjle istek olqanь fakt. Biz qarşьlьqlь plan qanul etdik. Dijelim menim pajkam zijade qorajlь. O şişib qalqan quraj qasьrdajьn sьqlaşьb qalqan. Kercek, sөz arasь men senin oquqanьqnь da dinledim, fena sөz jyrgizmek olmaz. Oquqanьq qajet doqrь, faqat o şimdiden soqra bir kapik өtmej.

— Nicyn?

— Ametnin jyzinde razь olmajuv tamqalarь kөryne, şaşqьn kөznen өz mexanigine baqa.

— Sen өzin dedinde..

— Bilem, dedim, faqat sen şunь anlamaq kөreksin, biz kenede jer syrib olamajçaqmьz. Qoraj pek coq, traktor calьşьb olamaz bөhtenden-bөhtenge jaqarьqnь qajьb өtermiz. Andan sonda, syrdigimiz jernin kөjfijeti joq dereçesinde olaçaqьna şubhe olunamaz. Bu bizge coq paraqa oturьr, biz ise ekimiz jedinonacalnamьz. Sen bunь anlajsьqmь?

— Anlajьm, soq?...

— Soqь şu, sennen artьq laf etmeknin lyzymi joq. Tur bizim brigadanьq adamlarьnь caqьr kelsinler. Men onlarqa өz fikirlerimni sөjlemek istejim. Jalьqьz senin bir өzine zьrьldab oturmaqdan fajda cьqmaz.

Amet, sөz qajtarmajьb kөz өginden çojьldь. O Safijenin janь bir şej uyşinib cьqardьqьnь bile edr.

Bir qac daqiqa kecer kecmez Safijenin brigadasь toplandь. Onьn brigadasьnda өzinden qajrь yc qьz (Xajrije, Fatima, ve Zore) daha bar. Xajrije saban qujruqь tuta. Fatima ve Zөre ekisi traktoristkalar.

Xajrije brigadaqa daha jaqьnlarda kirgen, өjle içtimaьj işlerge alьşmaqan, utancaq. Her zaman Fatimanьq arqasьna rьsьb otura. Fatimanen Zөre her ekisi de acьq kөzler. „Kominternde“ onlarqa „ajdamaqlar“ dejler.

Mamyrlikden başьnь almaqan Açimolla—qarardan zijade zevqlь edi, o tyrli şaqalar japmaq istej. Safije ona çiddij olmaqanьnь anlatmaqa tьrьşa. faqat Açьmolla өzini sьqmaj edi.

Safije өz fikirlerini birden sөjlemej. O uzaqdan, derinden alьb başlaj:

— Bizim muqavele japdьqьmьzdan ve brigadamьz-

Medpolitexnikumь oqujьçьlarьndan udarnik
SEZA AZIZOVA.

(XX) Abaj-Tarxan-ekinçi massivde olqan topraqnьq adь.

nьn iş planьnь qabul etdigimizden bu tarafqa coq kecmedi. Dyn bizim brigadanь sotsialist mysabaqasьna caqьrdьlar. Xudus bizni mysabaqaqa caqьrmaqnen özini köstermek istej. Dyn qasьr bajraqnь qazanqan Xudus, bu kyn bizni musabaqaqa caqьra. Siz bunь anlajsьnьzmь- Siz, her kesniq qujruqьnda sarqьb jyrdigimizni közögine ketirib olasьnьzmь?

— Joq, hic ketirib olamajьm! Bekir ajaqa turdь.

Açi-molla başьnь töben aldь. Fatima anlamaqan adamdajьn bojnьnь uzata. Xajrije ise öz mexanigi Safijeniq közlerine baqa edi.

Safije devam ete.

— ... Sonra şurasьnь da söjlemek kerek, ki bizim işimizniq jaxşьlьqьnь ve fenalьqьnь bizim her hektar başьndan toplanqan bereketimizge baqьb ta'jьn eteçekler. Biz qarşьlьqlь plannь qabul etdik, faqat, biz bunь vaqtьnda eda etib olmamьz...

— Sen ne sacmalajsьn şu? Men seniq bu fikiriqden razь degilim!— Fatma Safijeniq sözini böle.

Safije eşitmegen kibi olub, bir daha tekrarlaj.

— Elbet biz eda etib olamaz, ajьblь olurmьz, cynki, pajkanь qoraj basqan.

— Vaz kec şunь, qoraj tibine deve saqlamaq istejsiq. Bizge köre ne .... jalьqьz keregi kibi calьşmaq kerek ólaçaq.

Seid-Ali mьsqьllajaraq kylymsirej:

— Elbet, çanьm sana „köre ne ?...

— Lafьmь bölmel

— Men sizden sorajьm, kim ajьblь olmaq istej?

Hic bir kimse istemej.

— Pek jaxşь. Şaj olsa qorajnь şturmlamaqa ketemizmi? Hajdьqьz senek, tьrnavuc alьqьz bizim işimiznіq duşmanlarь olqan qorajlarnь joq etmege ketejik!

Zöre birden ajaqa qalqaraq—joq arqadaşlar böjle olmaz. Biz az; qoraj ise coq. Yc haftadan zijade cekişir hic bir şejge malik olamamьz. Men bizim köj qadьnlarьnь bu işge mubilize etmekni teklif eter edim. Cynki, onlar şimdi bir şej japmaj, ev-evdan kezib jyreler.

Açi-Molla ajaq yzerine turaraq:

— Sen qimetli arqadaş, anlьsьn, şturmoviksiq, faqat bilesiqmi ne? Mьna seniq jalьqьz bir taxtaq eksik. Mьna men seniq ajtqanlarьna qarşь cьqam. Men de bu qorajlarnь joq etyv xususьnda coq dyşyndim. Ve şöjle bir şej içad etdim. Masterskoj sabanlarqa öjle bir tьrnavьc japsьn, ki jer syrdigi zaman o qorajnь tьrnab kecmeli.

Açi-Molla qolьnь qojьn çebine soqьb kaqьdnь cьqara, sxemanь ortalьqqa çaja:

— Mьna bu jerde traktor, bu jerde—saban tirkeviçi, soqqь sabanda ise tьrnavьc, tьrnavьcnьq artьnda ise, tegercik. Mьna burada tьrnaq tişleri ve burasьnda ise çajь. Traktor kete, tьrnavьclar qorajlarnь tьrnaj, sabanlar syre, saban qujruqьnь tutqan ise çajnь kötere, o köterdigi zaman tьrnavьc köterile qoraj tyşib qala, bir daha çibere ve ilaxire...

Mьna men seniq teklifine qarşь turaraq bu taklifni berem. Ve menim teklifim qajet elverişli cьqar.

Safije Açi-Mollanьq qolajsьzlьqьna qьzaraq dej:

Arqadaşlar, dinleniz men sizge bir hikaje söjlejim; cynki Açi-Mollanьq japqanьnen onьq arasьnda coq ferq joq:

Kynlerden bir kyn fuqare, faqat denbel köjliniq birisi şeherden qajta. Jolda keldigi zaman jol kenarьnda juqlaqan qojan köre.

— Şimdi men bu qojannь tutsam, terisini alьb bazarqa satsam, ondan kelgen paraqa jьmьrta olsam, onь tavьq astьna qojьb cipceçikler jetişdirsem, onlar qozlar, jьmьrtalarьnь satar qojьn alьrьm, onь qozlatьrьm, qozьnь da qozlatьr, terisini satar at alьrьm, sonra ьrqat tutarьm, sabahdan turarьm ьrqatьma: „Olan Axtem turl—derim—deje qьcьrdьqь zaman qojan turьb qaca, bizim köjli kenede fuqareliginen qala.

Ne icyn?

— Ola... amanda zor syal berdiq. Onьq çevabь özinde—degen Amet—o coq xajallanqan amma, bir şej japmaqan.

— Tepesinden tyşdiq. Doqrь. Bizim Açi-molla o adam kibi xajallana. Seniq çanьn aqьrmasьn Açi-molla biz seniq içadьqnь boş qaldьrmamьz.

Safije daha coq şejler ajta. Onьq her bir ajtqan sözlerinde iş mahsulь, netiçesi köryle. Onьq her ajtqan sözi kytlede ujanьqlьq doqura.

...Safijeniq brigadasь qorajnь joq etyv syvvotniginiq başçьsь, teşebbusçisi ola. Qorajnь joq etmek icyn bytyn brigadalar, ve qadьnlarь, bala-caqa hepsi cьqalar.

Az bir vaqьt icersinde cöl tamamь ile temizlene. Qorajlar toplanьla, jaqьla. Kyli kökge savurьla; zararlь qoraj, fajdalь kubrege cevirile.

Mьna bu kynden başlab Safijege „Şturmovik" adьnь bereler. **Devamь bar**

A. Sadadin.

QЬSQADAN JAZAMЬZ

◆◆ Kecenlerde Gorki şeherinde OKO neheri yzerinde japьlqan gigant kөprinin tantanalь acьluvь oldь. Bu kөprinin jasalmasьna 23 miljon rуble sarf etildi. Kөpri 1930 senesi japьlьb başlaqan edi.

◆◆ Gorki şeherindeki Molotof adьna olqan avtomobil zavoьd Mart 24-den başlajaraq sutkada 55 jyk avtomobil ve 20 danede jengil avtomobil japadьr.

◆◆ Baquvsьz balalar icyn Taşkentde, Aşxabatda Mervede, Carçujde, Kaganda, Stalinabatda icinde sanatxaneleri, өz xozajstvalarь olqan bala evleri acьladьr.

◆◆ Aprel başlarьnda Baku şeherinde „4-inçi tamamlajьçь senesi zajomь" nьn tirazь oldь. Bu zajomdan olqan arqadaşlar өz zajomlarьnьzь teşkerib baqьnьz, sizge cьqmadьmь?

◆◆ Xarkof traktor zavodь, traktor japuv mart ajь planьnь artqacile toldьrdь. Bu zavod mart ajьnda 1023 traktor japьb cьqardь.

◆◆ Qьrьm xalq komisarlar saveti, devlet tatar tjatrosь ve savxoz kolxoz tjatrolarь icyn pijesa jazuv konkursь i'lan etdi. Jazьçьlardan birinçilikni alqanqa 4000 ruble mukafat ajьrьldь. Umumen pijesalarnь mukafatlamaq ve satьb almaq maqsadь ile savnarkom tarafьndan 15 bin ruble ajьrьldь.

BILETLERNI DAQЬTMAQA FAAL IŞTIRAK ETINIZ

◆◆ Moskvada Avtodor çemьjetinin merkezij savetine **Şaxof** rajonьdan (Moskva oblastь) kolxoznik **Kryckof** kelerek өzinde olqan jakane avtodor loterejasь biletini kөsterdi. Onьn biletine loterjanьn en byjyk qazanьcь — avtomobil cьqqan.

◆◆ **Avtodor** çemьjeti, 1933 senesi Aprelden başlab, 4-inçi umumum sajuz avomobil, mototsikl, veloseped loterejasь biletlerini daqьta başladь. Loterejada 120 avtomobil, 160 mototsikl ve 2.000 veloseped ve digerleri bardьr. Hepsi 3.120.000 rublelik 90.630 jutьş olaçaq. Biletler 1 rubledir. Her bir emekdar qadьnnьn elinde bu biletden olmalьdьr.

ISTEK JERINE KETIRILDI

Aqmesçidge 20 kl. uzaqlьqьnda olqan Byjyk-Janь kөj qadьnlarь, kөjimizde ve jaqьn jerde xasta xane olmamasь sebebinden qart ebanajlar ve ьrьmçь apajlar eli altьnda coq cekişe çeşid qadьn xastalьqlarьna oqraj ediler.

Savet hakimijeti saqlьqnь saqlav işlerine son dereçe ehemijet berib, өz çahilliginin belasь olaraq eski ьrьmçьlar, qart ebanajlar jolьnda cekişib turqan emekdar qadьnlьqnь, o ьrьmçьlar ellerinden qurtaruv jollarьnь kөsterdi. Jaş feldşer, ebanajlar jetişdirgen mektebler acdь. Emekdar qadьn qьzlarnь onlarqa çelb etdi. Mekteblerimizi bitirib cьqqan arqadaşlar, kөjlerimizge, kolxozlarьmьzqa daqьla, ьrьmçь, ebanaj qartlarnь kenar eteler.

Işte bunlardan biri de bizim kөjge keldi. Kөj qadьnlarь pek sevindi.

Kelgen arqadaş, qadьnlarnь topladь өz kөstereçek jardьmlarь ve şimdige qadar hykym syre kelgen ьrьmçьlarnьn ve qart ebanajlarnьn ketirgen zararlarь haqqьnda daklad japdь. Ve qart ebanajlarnь da ajrьça toplab, endiden son artьq bu japa kelgen vazьfelerini bьraqmalarьnь tenbih etdi. Bu işden qadьnlar pek memnyn qaldьlar.

Alime Zamzaraʃeva

Redaktorь: redaktorlьq hejeti,

Redaktorlьq hejeti azalarь:

Bekirova R., Çaferova M., Baqqal A.

г. Симферополь. 1-я гостипография. Упол. Крымлито „А" № 564. Заказ № 1218. Тираж 3000.

Fijatь—40 kap. 18359

„QADЬNLЬQ
Sotsjalizm jolьnda"

ŻURNALЬ — OK VKP(b) ORGANЬ— „JANЬ DYNJA". NEŞRIJATЬ

„QADЬNLЬQ SOTSJALIZM JOLЬNDA!" — Qьrьmda maxsus emekdar qadьnlьq edebijatь olaraq mejdanqa kelgen ilk bolşevik żurnalьdьr.
Her işci-kolxozçь qadьn, her bir aktif qadьn onьn oqujьçьsь ve jazьçьsь olmalьdьr.

„QADЬNLЬQ SOTSJALIZM JOLЬNDA!" — Işci-kolxozçь qadьnlarnьn sijasij, umumij, texnikij bilgilerini artdьraçaq, onlarqa öz fikir ve anlarьnь artdьrmaqa jardьm eteçek jaqьn bir arqadaşdьr.

„QADЬNLЬQ SOTSJALIZM JOLЬNDA"

ŻURNALЬ AJDA BIR KERRE CЬQADЬR

ŻURNALQA ABUNE JAZЬLUV QAJET QOLAJ

Her pocta şu'besinde, her gazeta ve mektyв pocta darqatьçьlarь tarafьndan żurnalqa abune qabul olunur.

HER SELSAVET, KOLXOZ IDARESI, KOPERATIFLER ŻURNALNЬN DARQATЬLMASЬNA AMELIJ JARDЬM KΘSTERMEKNI BORÇ EDILMELILER.

ABUNE JAZЬLUV FIJATЬ:
Jьlьqь—4 r. 80 k. ▪ 6 ajlьqь—2 r. 40 k., ▪ 3 ajlьqь—1 r. 20 kap. ▪ nusxasь—40 kap.

Adres: Aqmesçid, pocta qutusь № 234. „QADЬNLЬQ SOTSIJALIZM JOLЬNDA" żurnalь idaresi.